

ลักษณะ เฉพาะของการร่ำเรียนกับการพัฒนาอัตมรณทัศน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

17 พ.ย. 2538

ปริญญาพันธ์
ของ
นุศมาชาติ ศิริรัตน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพันธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา

กุมภาพันธ์ 2538

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

195428

ลักษณะเฉพาะของการเรียนรู้กับการพัฒนาอัตโนมัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

บทคัดย่อ
ของ
บุศมชาติ ศิริวิรัตน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา
มกราคม 2538

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการรับรู้สไลด์การ์ตูนที่มีลักษณะ เฉพาะของตัว
ดำเนินเรื่องแตกต่างกัน 4 แบบ คือ แบบสุภาพชนคนดี แบบแข็งแรงดุตัน แบบเอาตัวรอด
และแบบเชื่องซึม เพื่อพัฒนาอัตมรณทัศน์ของเด็ก

กลุ่มตัวอย่างที่เข้าในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
วัดหนองแขม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 จำนวน 80 คน ที่มีคะแนนจากแบบสังเกต
ความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ สุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน ด้วยวิธีการ
สุ่มอย่างง่าย ทำการสอบครั้งแรกในแต่ละกลุ่มโดยใช้แบบทดสอบวัดอัตมรณทัศน์ของสมศรี จัตรวัฒนา
จากนั้นนำให้กลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม ำดูสไลด์การ์ตูน กลุ่มละ 1 เรื่อง โดยใช้เวลา 15 นาที
หลังจากดูสไลด์การ์ตูนแล้ว ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม ทำการสอบครั้งหลัง โดยใช้แบบ
ทดสอบชุดเดียวกับการสอบครั้งแรก แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้ t-test แบบ
กลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระจากกัน และทดสอบความแตกต่างของอัตมรณทัศน์ระหว่างกลุ่มโดยใช้
F-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม มีการพัฒนาอัตมรณทัศน์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. การพัฒนาอัตมรณทัศน์ในกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ

CHARACTERISTIC OF CARTOON CHARACTERS IN DEVELOPING
PRATHOM SUKSA VI STUDENTS' SELF-CONCEPT

AN ABSTRACT
BY
BUSAMACHAT SIRIRAT

Present in partial fulfillment of the requirement for the
Master of Education degree in Educational Technology
at Srinakharinwirot University

January 1995

This study aimed to investigate the effect of cartoon slide with four special characters : Cuty Type, Tough Type, Screwball Type and Goofy Type on Self-concept' s development of children.

The samples consisted of 80 Prathom Suksa 6 students of Wat Nongkhaem School. Bangkok. 1994 academic year. They all were underscored for self-confidence. Then they were random into four groups with 20 students in each. Each group watched one type of cartoon slide within 15 minutes. Somsri's self-concept test was administered before and after experiments. Data were analyzed by t-test (dependent) and F-test.

Major findings were as follows :

1. Self-concept development of all four groups of Prathom Suksa 6 students after assignment of the treatment was higher than before significantly at .01 level.

2. There was no significant difference in self-concept development among all four groups of Prathom Suksa 6 students.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
เทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(รศ.ดร. เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต)

..... กรรมการ

(ผศ. บุญยฤทธิ์ คงคาเพชร)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รศ.ดร. เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต)

..... กรรมการ

(ผศ. บุญยฤทธิ์ คงคาเพชร)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ.ดร. พิตร ทองชั้น)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร. ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 10 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538

ประกาศขอบคุณ

ปริญญาโทฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต ประธานควบคุมปริญญาโท และผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ คงคาเพชร กรรมการควบคุมปริญญาโท ซึ่งได้ให้การปรึกษา แนะนำด้วยดีเยี่ยมมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. สุรัชย์ ลิกขาบัณฑิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์พินิต วัฒนธ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคาเครือ อาจารย์เกษศิริรินทร์ ปรีชาชาญชัย คุณพีระ (อมตะ) นาคจีน และคุณธีรพงษ์ศักดิ์ สังเกตพิทย์ ที่ได้กรุณาตรวจสอบและให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณอาจารย์สรศักดิ์ สิงหนเสนี อาจารย์ชัยวัฒน์ พุ่มเจริญ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ยิ่งต่อการสร้างเครื่องมือการวิจัย ขอขอบคุณคุณอุทิศ ลีมสุวรรณ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือ ด้านการบันทึกเสียง และขอขอบคุณคณะครูและนักเรียนโรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ ผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของปริญญาโทฉบับนี้ ได้แก่ คุณบุญสม ศิริรัตน์ คุณทรงฤทธิ์ สร้อยอารมณ์ และ "เพื่อน" ผู้ซึ่งให้กำลังใจและการสนับสนุนช่วยเหลือด้านต่าง ๆ มาโดยตลอด และขอขอบคุณมากสำหรับกำลังใจจากเพื่อนเทคโนโลยีทางการศึกษารุ่น 35 ทุกคน

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญาโทฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่ครูอาจารย์ที่ได้ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ตลอดจนคุณครูทุกท่านที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือพัฒนาเด็กและ เยาวชนอย่างจริงจังด้วย

บุศมชาติ ศิริรัตน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ
	ภูมิหลัง
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า
	นิยามศัพท์เฉพาะ
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	ความหมายของอัตมโนทัศน์ (Self-concept)
	การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงอัตมโนทัศน์
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์
	การรู้ตนกับลักษณะเฉพาะของการรู้ตน
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า
	ประชากร
	กลุ่มตัวอย่าง
	เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
	แบบแผนการวิจัย
	การดำเนินการทดลอง
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
5 สรุปผลการทดลอง อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	32
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	32
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	32
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	34
อภิปรายผล	34
ข้อเสนอแนะทางการศึกษา	37
ข้อเสนอแนะทางการวิจัย	38
บรรณานุกรม	39
ภาคผนวก	46
ประวัติย่อผู้วิจัย	106

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

- 1 แสดงค่าสถิติพื้นฐานและค่านัยสำคัญของการทดสอบวัดอัตมโนทัศน์ก่อนและหลัง
ทำการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มทดลองที่ 3 และกลุ่ม
ทดลองที่ 4 30
- 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการพัฒนาอัตมโนทัศน์ของกลุ่มทดลอง
ทั้ง 4 กลุ่ม 31

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	การ์ตูนแบบสุภาพชนคนดี (The Cute Type)	6
2	การ์ตูนแบบแข็งแรงดุคั่น (The Tough Type)	6
3	การ์ตูนแบบเอาตัวรอด (The Screwball Type)	7
4	การ์ตูนแบบเขื่องซิม (The Goofy Type)	7

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

คำว่า "บุคลิกภาพ" เป็นคำที่มีนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายไว้มากมาย ซึ่งอัลพอร์ต (Allport. 1961 : 28) ได้อธิบายว่า บุคลิกภาพ (Personality) เป็นระบบการเคลื่อนไหวของอินทรีย์ที่อยู่ภายในจิตใจของบุคคล เป็นตัวกำหนดลักษณะนิสัย (Traits) ประจำตัวของบุคคลนั้นทั้งหมด และแมคแคนเนล (McCannell. 1974 : 610) สรุปว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะนิสัยที่บุคคลคิดและแสดงพฤติกรรมออกมาเป็นแบบแผนเพื่อใช้ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ลักษณะนิสัยดังกล่าวนี้ หมายถึง ค่านิยม แรงจูงใจ เจตคติ อารมณ์ ความสามารถด้านต่าง ๆ มรณภาพแห่งตน รวมทั้งสติปัญญา เชิดศักดิ์ ฆราวาสินธุ์ (2520 : 3) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล และเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งจะพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้น

บุคลิกภาพของเด็กประถมศึกษา เป็นสิ่งที่สะสมมาจากปฐมวัยและวัยทารก ซึ่งเอลไลต์ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2524 : 31 ; อ้างอิงมาจาก Elkind & Weiner. 1969 : 134-135) กล่าวว่า ลักษณะบุคลิกภาพหลายอย่างของเด็กในวัยนี้จึงค่อนข้างคงตัวและฝังแน่น จนมีแนวโน้มที่ทำให้เชื่อว่าลักษณะบุคลิกภาพที่ปรากฏในเด็กวัยนี้จะยังคงปรากฏต่อเนื่องไปจนถึงวัยรุ่น เมื่อเด็กเติบโตและดำรงอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คงเดิมหรือมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย บุคลิกภาพทั้งหลายที่ปรากฏในวัยประถมศึกษาจะปรากฏให้เห็นเด่นชัดมากขึ้น เมื่อเด็กเติบโตอยู่ในวัยผู้ใหญ่

ในการศึกษาเกี่ยวกับการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน พบว่าองค์ประกอบที่ช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษานั้น นอกจากจะมีองค์ประกอบด้านสติปัญญา (Intellectual Factors) ยังมีตัวแปรทางบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ อีกหลายอย่าง ที่จะมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่น้อยไปกว่าองค์ประกอบด้านสติปัญญา (สมศรี จัทรวัฒนา. 2534 : 1) และองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่น่าสนใจอย่างหนึ่งคือ อัตมโนทัศน์ (Self-Concept)

อัตมรณทัศน์ มีบทบาทสำคัญในการขึ้นาพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งนับว่าเป็นแกนกลางของบุคลิกภาพ ดังที่เฮิร์ลอค (Hurlock. 1978 : 525) ได้สรุปว่า อัตมรณทัศน์เป็นปัจจัยสำคัญต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล บุคคลที่มีอัตมรณทัศน์ที่ดีจะมีพฤติกรรมเป็นที่พึงปรารถนาของสังคม เช่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถปรับตัวได้ดี รับผิดชอบต่อตนเองและเห็นคุณค่าในตนเอง ส่วนคนที่มีอัตมรณทัศน์ที่ไม่ดี จะมีลักษณะที่ไม่เข้าขอบเขตของตนเอง ขาดความมั่นใจในตนเอง มีความรู้สึกเป็นปมด้อย ไม่ยอมรับตนเองและมีปัญหาในการปรับตัว กมลรัตน์ หล้าสุวรรณย์ (2527 : 208-209) ได้สรุปแนวคิดของนักจิตวิทยาในเรื่องอัตมรณทัศน์ ไว้ว่า อัตมรณทัศน์ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลเกี่ยวกับตนเอง ทั้งทางสภาพร่างกายและจิตใจ ได้แก่ บุคลิกลักษณะรูปร่าง หน้าตา อารมณ์ ความรู้สึก เป็นต้น คนที่มีอัตมรณทัศน์ดีหรือในทางบวกนั้นจะเป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกล้าในการแสดงออกถึงความสามารถของตนเอง ในทางตรงกันข้ามคนที่มีอัตมรณทัศน์ไม่ดีหรือในทางลบ มักจะไม่เชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงความสามารถของตนเองเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก บุคคลผู้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กคือ พ่อ แม่ ครู และบุคคลที่เด็กรู้จักซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมให้กับเด็กเป็นอย่างมาก (มหาวิทยาลัยสุรขทัยธรรมมาธิราช. 2524 : 38-40) นอกจากความเชื่อมั่นในตนเองแล้ว ยังขึ้นอยู่กับระดับอายุ ระดับพัฒนาการและกลุ่มที่เด็กได้ร่วมเล่นหรือร่วมทำงาน ตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญอยู่ด้วย (ซูซีฟ อ่อน-โรคสูง. 2516 : 14) ความเชื่อมั่นในตนเอง จึงเป็นภาวะทางจิตใจอย่างหนึ่งซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาตัวเด็กให้สามารถนำศักยภาพที่มีอยู่ในตัวเขาออกมาใช้ได้เต็มที่ จึงกล่าวได้ว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นอัตมรณทัศน์ในทางบวกซึ่งเป็นแรงผลักดันเบื้องต้น (Primary Force) ของผู้เรียน ทาให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก มีแรงจูงใจอันเป็นผลต่อการเรียนรู้และมีความคิดสร้างสรรค์

อัตมรณทัศน์ สามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้ตามสภาพแวดล้อมและกาลเวลา การเปลี่ยนแปลงอัตมรณทัศน์ของแต่ละบุคคล อาจเกิดขึ้นได้ในช่วงของการที่บุคคลเริ่มต้นมีพัฒนาการในตนเองซึ่งจะเริ่มตั้งแต่วัยทารกจนถึงวัยเด็ก และจะพัฒนาสูงสุดในวัยรุ่น ระหว่างนั้นถ้าพบว่าเด็กมีอัตมรณทัศน์ในทางลบ ก็อาจจะช่วยเหลือให้เด็กเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม และพัฒนา

อัตมรณทัศน์ของเขาได้ (สมศรี จิตรวัฒนา. 2534 : 4) อัตมรณทัศน์จะเปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อมซึ่งบุคคลนั้นยอมรับรู้และสอดคล้องกับเจตคติของเขา พรรณทิพย์ เกษะนันท์ (2515 : 54-59) ได้เสนอวิธีการที่จะใช้เปลี่ยนแปลงอัตมรณทัศน์ไว้ 2 ประการ คือ ประการแรก เป็นการเปลี่ยนแปลงระยะยาวโดยอาศัยจิตบำบัดในการสร้างสถานการณ์ของบุคคลนั้น เพื่อให้เขาเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ความภาคภูมิใจ และความเชื่อว่าเขามีความสามารถที่จะทำงานชนิดนั้น ๆ ให้อุสว่งไปด้วยดี จะทำให้เกิดอัตมรณทัศน์ที่สูงขึ้น ประการที่สองเป็นการเปลี่ยนแปลงระยะสั้นคือในช่วงที่บุคคลยังอยู่ในวัยเด็ก โดยการให้ผู้นำแบบอย่างตัวจริง (Real Model) ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลนั้นด้วย เช่น พ่อ แม่ และอีกวิธีหนึ่งคือการให้แบบอย่างจินตนาการ (Imagined Model) คือ การสมมติแบบอย่างขึ้นมาเป็นลายลักษณ์อักษร หรือสัญลักษณ์ หรือสื่ออื่น ๆ ถ้าแบบอย่างจินตนาการมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น ก็สามารถมีอิทธิพลที่จะ เปลี่ยนแปลงอัตมรณทัศน์ของบุคคลนั้นได้

การประเมินหรือการวัดอัตมรณทัศน์ จากงานวิจัยที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ได้ใช้การประเมินโดยพิจารณาโดยรวมทั้งหมด ไม่มีการพิจารณาอัตมรณทัศน์ที่แยกเฉพาะด้านใด ซึ่งการประเมินลักษณะนี้เป็น การประเมินอย่างหยาบ ๆ การประเมินอัตมรณทัศน์โดยแยกพิจารณาในแต่ละมิติหรือในเฉพาะด้านใด จะทำให้การสรุปผลการวิจัยมีความละเอียด และแม่นยำยิ่งขึ้น (ฤทัยรัตน์ ธรเสนา. 2535) และความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นอัตมรณทัศน์ด้านหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก ตลอดจนมีผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กอีกด้วย ผู้วิจัยเชื่อว่า การสร้างเสริมความเชื่อมั่นในตนเองให้เกิดขึ้นกับเด็กจะสามารถพัฒนาอัตมรณทัศน์ของเด็กให้สูงขึ้นได้ โดยการนำสไลด์การ์ตูนเป็นสื่อกลาง เพื่อให้เด็กนักเรียนได้สังเกตพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมาย และคินเดอร์ (Kinder. 1959 : 150-163) ได้กล่าวถึง การใช้การ์ตูนช่วยในการสอนพบว่า จะทำให้เด็กมีความกระตือรือร้นในการสังเกตและไม่เบื่อหน่าย จากการศึกษาของพิทแมน (Pittman. 1958 : 238) เกี่ยวกับอิทธิพลของการ์ตูนที่มีต่อเด็ก พบว่า การ์ตูนมีอิทธิพลต่อเด็กมากโดยที่สามารถเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของเด็กได้อย่างมาก ประกอบกับสื่อการ์ตูนที่นำมาเป็นสื่อกลางในการวิจัยครั้งนี้จะมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกันไปใน 4 ลักษณะ ซึ่งทั้งหมดจะถูกเลียนแบบมาจากบุคลิกภาพของมนุษย์ สื่อดังกล่าวจึงน่าจะมีความสอดคล้องกับเจตคติและประสบการณ์เดิมของเด็กเป็นอย่างดี

จากเหตุผลดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาว่า ในการพัฒนา อัจฉริยภาพของเด็กที่มีอัจฉริยภาพในทางลบโดยใช้แบบอย่างจินตนาการ (Imagined Model) คือสื่อการ์ตูนที่มีลักษณะ เฉพาะตัวที่แตกต่างกันไป เช่นเดียวกับลักษณะ เฉพาะตัวของมนุษย์แล้วจะส่ง ผลต่อการพัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กหรือไม่ และเด็กที่มีอัจฉริยภาพในทางลบนั้นจะสนองต่อลักษณะ เฉพาะตัวของการ์ตูนที่แตกต่างกันในลักษณะใดมากกว่ากัน

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อพัฒนาอัจฉริยภาพของนักเรียนให้สูงขึ้น
2. เพื่อเปรียบเทียบอัจฉริยภาพของนักเรียน โดยการใช้การ์ตูนที่มีลักษณะ เฉพาะตัว ที่แตกต่างกัน 4 ลักษณะ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาอัจฉริยภาพของตนเองซึ่งเปรียบ เปรียบแถมกลางของบุคลิกภาพที่มีความสอดคล้องกันอย่างดี เพื่อเด็กจะได้เข้าใจตนเองและจะ ได้มีพฤติกรรมไปในแนวทางที่พึงประสงค์ของสังคม
2. ผลของการศึกษาค้นคว้าจะเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาอัจฉริยภาพในด้านอื่นต่อไป และทำให้ครูผู้สอนได้เข้าใจในเรื่องอัจฉริยภาพของเด็กได้มากขึ้นเป็นผลให้เข้าใจพฤติกรรมของ เด็กได้อีกด้วยเพราะเด็กนั้นย่อมที่จะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับอัจฉริยภาพของตนเอง อันจะ เป็นแนวทางให้ครูได้หาวิธีเปลี่ยนแปลงส่งเสริมให้เด็กมีอัจฉริยภาพในทางที่เหมาะสมได้ง่ายขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลของการพัฒนาอัจฉริยภาพของนักเรียน โดยวิธี เครื่องมือที่สร้างขึ้นเป็นการ์ตูนที่ตัวดำเนินเรื่องมีลักษณะ เฉพาะตัวแตกต่างกัน 4 ลักษณะ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างการ์ตูนและถ่ายภาพเป็นสไลด์จำนวน 4 เรื่อง จากเนื้อหาเดียวกัน
2. กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 ในโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร และเนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาอัตมรณทัศน์ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ดังกล่าว จึงเป็นนักเรียนที่มีคะแนนจากแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งประเมินโดยอาจารย์ แนะแนวและอาจารย์ประจำชั้นอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าปกติ จำนวน 80 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ละ 20 คน

3. ตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ลักษณะเฉพาะตัวของการ์ตูนในการดำเนินเรื่อง 4 ลักษณะ ซึ่งแบ่งตามทฤษฎีบุคลิกภาพของไอเซนเบิร์ก (Eysenck) และเขียนเป็นภาพการ์ตูนโดยใช้แนวความคิดของเลวิตัน (สมิทร ผลจรรย์. 2522 : 27-28 ; อ้างอิงมาจาก Laviton. 1960) แล้ว ถ่ายทำเป็นสไลด์การ์ตูนมีเสียงประกอบในเทปบันทึกเสียง จำนวน 4 เรื่อง ดังนี้

- 3.1.1 ลักษณะเฉพาะตัวแบบสุภาพชนคนดี (The Cute Type)
- 3.1.2 ลักษณะเฉพาะตัวแบบแข็งแรงดุคัต (The Tough Type)
- 3.1.3 ลักษณะเฉพาะตัวแบบเองตัวรอด (The Screwball Type)
- 3.1.4 ลักษณะเฉพาะตัวแบบเชื่องซึม (The Goofy Type)

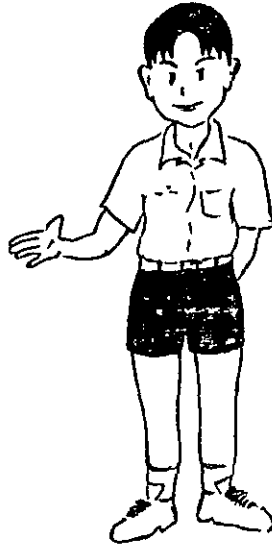
3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ อัตมรณทัศน์ของผู้เรียน ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบ วัดอัตมรณทัศน์ที่ให้นัก์ตูนตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม ทำการทดสอบภายหลังจากได้ทำการทดลองแล้ว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ลักษณะเฉพาะตัว (Character) หมายถึง ลักษณะที่กำหนดแบบเฉพาะตัวและจังหวะในการทำงาน (Style and Tempo) ของบุคคล กำหนดการใช้พลังงาน (Energy) ที่บุคคลมีอยู่ในการทำงานแต่ละอย่าง กำหนดการมีอารมณ์ตอบสนองต่อสิ่งเร้าและสถานการณ์ กำหนดลักษณะนิสัย และกำหนดความประพฤติดของบุคคลด้วย

2. การ์ตูน (Cartoon) หมายถึง การ์ตูนที่มีเรื่องราวต่อเนื่องกัน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็น ภาพการ์ตูนต้นแบบและถ่ายทอดเป็นสไลด์การ์ตูนที่มีเสียงประกอบในเทปบันทึกเสียง จำนวน 4 เรื่อง ซึ่งในแต่ละเรื่องจะมีตัวดำเนินเรื่องเป็นตัวนำเข้าสู่เรื่อง ขึ้นต้นเรื่องและจะแสดงเรื่องราวไปตามลำดับเนื้อหาตั้งแต่ต้นจนจบและตัวดำเนินเรื่องดังกล่าวจะมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกัน 4 ลักษณะ

2.3 ลักษณะเฉพาะตัวแบบเอาตัวรอด (The Screwball Type) ลักษณะเด่นก็คือ ำบหน้าที่แจ่มใส ร่าเริง มีลักษณะของความเป็นคนอารมณ์ดี ดวงตามีประกายฉลาดเฉลียว รูปร่างปราดเปรียว แขนขาเล็กและยาว เท้าใหญ่ ตัวผอมสูง

ภาพประกอบ 3 การ์ตูนแบบเอาตัวรอด

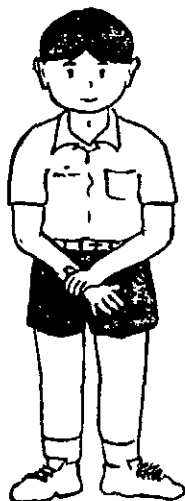
2.4 ลักษณะเฉพาะตัวแบบเซื่องซึม (The Goofy Type) ลักษณะเด่นก็คือ ลำตัวค่อนข้างยาว ศีรษะเล็กและลาด ลำคอยาว มีลักษณะของคางงวงนอน ดวงตาเซื่องซึม แขนขายาว

ภาพประกอบ 4 การ์ตูนแบบเซื่องซึม

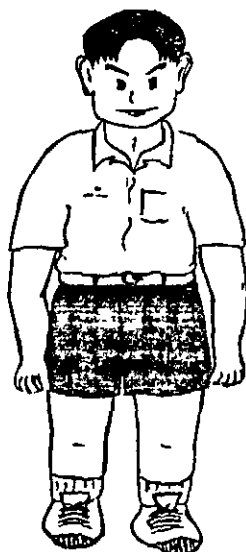
ดังนี้

2.1 ลักษณะเฉพาะตัวแบบสุภาพชนคนดี (The Cute Type) ลักษณะเด่นก็คือใบหน้าของตัวการ์ตูนที่มีลักษณะไร้เดียงสาแบบเด็ก ๆ และดูร่าเริงแจ่มใส ศีรษะใหญ่ หู จมูก ปาก ค่อนข้างเล็ก ดวงตาแจ่มใส ลำตัวสั้น แขนขากลม สั้น

ภาพประกอบ 1 การ์ตูนแบบสุภาพชนคนดี

2.2 ลักษณะเฉพาะตัวแบบแข็งแกร่งดุเดือด (The Tough Type) ลักษณะเด่นก็คือใบหน้าใหญ่ ตาคมดู ล้ำคอหนาและใหญ่ รูปร่างค่อนข้างหนาและแข็งแรง

ภาพประกอบ 2 การ์ตูนแบบแข็งแกร่งดุเดือด

3. อัตมรณทัศน์ (Self-Concept) หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลที่บุคคลมีต่อตนเอง ทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ อันเป็นผลจากการเรียนรู้และจากประสบการณ์ที่ตนได้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม แบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ ด้านพฤติกรรมทางสังคม, ด้านรูปร่างลักษณะและคุณลักษณะ, ด้านสติปัญญาและสถานภาพในโรงเรียน, ด้านความวิตกกังวล, ด้านความเป็นคนน่านิยม, ด้านความสุขและความพอใจ วัตถุประสงค์จากแบบทดสอบวัดอัตมรณทัศน์ของ สมศรี จัตราวัฒนา (2534 : 88-90) ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 2 ระดับ เขียนเป็นประโยคบอกเล่าบรรยายคุณลักษณะทั่วไปของบุคคลทั้งทางบวกและทางลบ จำนวน 126 ข้อความ และคะแนนรวมของแบบทดสอบทั้งฉบับ แสดงถึงอัตมรณทัศน์ของนักเรียนซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้านคือ

3.1 อัตมรณทัศน์ด้านบวก หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบรวมทั้งฉบับ สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ ตั้งแต่ T41 ขึ้นไป

3.2 อัตมรณทัศน์ด้านลบ หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบรวมทั้งฉบับ ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ ตั้งแต่ T40 ลงมา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของอัตมโนทัศน์ (Self-Concept)

มนุษย์ทุกคนจะมีโลกแห่งตน (Global-Self) ของเขาอยู่ในตัว โลกแห่งตนของบุคคลนี้จะทำหน้าที่ในการรับรู้และพัฒนาบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลมีนิสัยใจคอและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งเบิร์น (รัตนา ภากรสีหนาท. 2534 : 26-27 ; อ้างอิงมาจาก Burn. 1979) ได้อธิบายว่า โลกแห่งตนของบุคคลจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นผู้กระทำ (I) กับส่วนที่รับการประเมินจากผล (Me) เมื่อถูกประเมินแล้วจะเข้าสู่กระบวนการจิตสังคม ซึ่งประกอบด้วยประสบการณ์ทางด้านวัฒนธรรม วัตถุนิยม ค่านิยมทางสังคมและจิตวิทยา ระหว่างอยู่ในกระบวนการจะเกิดภาพพจน์ต่อตนเอง (Self-Image or Picture Structure) และการประเมินตนเอง (Self-Evaluation) หลังจากเข้ากระบวนการแล้วจะเกิดเป็นอัตมโนทัศน์ (Self-Concept) ขึ้น อัตมโนทัศน์จะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับภาพพจน์ต่อตนเองและการประเมินตนเอง ถ้าประเมินตนเองมีค่าสูงหรือประเมินในทางบวก อัตมโนทัศน์ก็จะมีค่าสูงและเป็นไปในทางบวกด้วย

ไรมีย์ (Raimy. 1948 : 53-156) เป็นคนแรกที่ทำคำนิยามของคำว่าอัตมโนทัศน์ เขาได้อธิบายว่า อัตมโนทัศน์ (Self-Concept) เป็นการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่ถูกจัดให้เป็นระบบมากหรือน้อยที่เป็นผลมาจากการสังเกต "ตน" ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เป็นสิ่งที่บุคคลเชื่อเกี่ยวกับตัวเอง เป็นแผนที่ที่แต่ละบุคคลใช้พิจารณาเพื่อความเข้าใจตนเอง โดยเฉพาะในช่วงเวลาหรือวิกฤตการณ์ที่บุคคลนั้นต้องตัดสินใจเลือก หรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เหมาะสมกับตัวเจอร์ซิลด์ (Jersild. 1963 : 7) ทำให้คำจำกัดความว่า อัตมโนทัศน์ (Self-Concept) คือโลกภายในของบุคคลเป็นผลรวมของความรู้สึก ความคิด ซึ่งทำให้บุคคลรับรู้ถึงความคงอยู่ของตนเองว่าตนคือใคร มีอะไรอยู่ รวมทั้งความรู้สึกเกี่ยวกับลักษณะนิสัย และคุณสมบัติของตนเอง

เกล (Gale. 1974 : 495) มีความคิดเห็นว่า อัตมโนทัศน์ (Self-Concept) เป็นลักษณะที่สำคัญที่สุดของบุคลิกภาพ เปรียบเสมือนหัวใจหรือแกนกลางของบุคลิกภาพ ซึ่งประกอบด้วยความคิดและความรู้สึกที่ทำให้บุคคลมีความตระหนักในความเป็นจริงที่เกี่ยวข้องกับตนเองก่อให้เกิดการมองตนเอง ซึ่งเป็นการมองตนเองทั้งด้านร่างกายและจิตใจ และเฮอร์ลอค (Hurlock.

1978 : 525-526) สรุปว่าอัตมรณทัสน์เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ในด้านร่างกาย ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา ความเหมาะสมทางเพศ และด้านจิตใจ ได้แก่ ความสามารถ การมีคุณค่า ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และยังได้อธิบายถึงแบบแผนของบุคลิกภาพ (Personality Pattern) ไว้ว่าจะประกอบด้วยคุณลักษณะ (Traits) ต่าง ๆ และสิ่งที่ทำหน้าที่ประสานลักษณะเหล่านี้เข้าด้วยกันเป็นแบบแผนบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล ได้แก่ ความรู้สึกนึกคิดที่เกี่ยวกับตนเองหรืออัตมรณทัสน์ ซึ่งเปรียบได้กับแกนกลางของชีลล์อร์ดที่มีคุณลักษณะต่าง ๆ เป็นชีลล์ อัตมรณทัสน์ของแต่ละบุคคลอาจจะเป็นไปทางดีหรือทางไม่ดีก็ได้ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการยอมรับตนเองของบุคคลนั้น บุคคลที่ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขมักจะเป็นบุคคลที่ยอมรับตนเองได้ดี เพราะบุคคลที่ยอมรับตนเองมักจะทำตัวได้ดีขึ้น บุคคลที่ยอมรับตนเองจะมีลักษณะดังนี้ คือ เคารพตนเอง ใช้ชีวิตอย่างสุขสบายด้วยตนเอง สามารถจะรู้ถึงความปรารถนาของตนเอง หรือรู้ถึงความหวัง ความกล้า ความเป็นศัตรูในตนเองและยอมรับแนวระนาบทางอารมณ์ของตนเอง มีอิสระที่จะตัดสินใจด้วยตนเอง และรับผิดชอบในการตัดสินใจนั้น ๆ และการที่บุคคลจะมองตนเองว่าเป็นคนมีคุณค่า นายกอง และยอมรับตนเองหรือไม่นั้น เป็นผลมาแต่วัยเด็ก เด็กจะเริ่มเรียนรู้แบบแผนพฤติกรรมต่าง ๆ จากบุคคลในครอบครัว จากสิ่งแวดล้อมในขณะเดียวกันเด็กก็จะประเมินตนเอง อดทนของตนเองไปเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ๆ ทำให้เกิดอัตมรณทัสน์ หรือความนึกคิดเกี่ยวกับตนเองว่าเป็นอย่างไร

ในประเทศไทยมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของอัตมรณทัสน์ อาทิ พรรณทิพย์ เกกะนันท์ (2517 : 56) ได้สรุปความหมายของอัตมรณทัสน์ไว้ว่า อัตมรณทัสน์ คือความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง เป็นคุณลักษณะที่บุคคลคิดว่าเป็นตัวเขาเองตลอดเวลา ทุกสถานที่ แต่อัตมรณทัสน์ไม่ใช้ "ตน" เพราะตนคือวิถีทางที่ตนเป็นตัวของตัวเองรวมความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองบางส่วนพร้อมทั้งร่างกาย บุคลิกภาพ สติปัญญา ความสามารถและนิสัยใจคอลงไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของอาโพร ซิริพัณท์ (2515 : 93) ที่แสดงความคิดเห็นว่าอัตมรณทัสน์เป็นส่วนหนึ่งของตน เป็นส่วนที่สำคัญและเป็นคุณลักษณะประจำตัวของตน

รุ่งนภา พิษะ (2522 : 7) สรุปว่า ลักษณะที่สำคัญหรือถือว่าเป็นศูนย์กลางของบุคลิกภาพคือ อัตมรณทัสน์ ซึ่งประกอบด้วย ความคิด ทัศนคติ ซึ่งเกิดจากการรับรู้ของแต่ละบุคคล ตามอัตมรณทัสน์ที่เขายึดถืออยู่หรือเป็นอยู่ อัตมรณทัสน์มี 2 ลักษณะ คือ

1. อัตมรณทัศน์ทางด้านร่างกาย ประกอบด้วย การรับรู้เกี่ยวกับรูปร่าง หรือลักษณะทางร่างกายที่ปรากฏและสามารถใช้ความคิดสัมพันธ์กับร่างกายในการกระทำพฤติกรรม

2. อัตมรณทัศน์ด้านจิตใจ ประกอบด้วย การรับรู้คุณค่าของตนเอง เช่น ความซื่อสัตย์ ความเป็นอิสระ ความปลอดภัย ความภาคภูมิใจ ความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น

นอกจากนี้ กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2527 : 208-209) ได้สรุปแนวความคิดของนักจิตวิทยาในเรื่องอัตมรณทัศน์ไว้ว่า อัตมรณทัศน์หมายถึงความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของบุคคลเกี่ยวกับตนเองทั้งทางสุขภาพร่างกายและจิตใจ ได้แก่ บุคลิกลักษณะ รูปร่างหน้าตา อารมณ์ ความรู้สึก ฯลฯ คนที่มีอัตมรณทัศน์ดีหรือในทางบวกจะเป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมีความกล้าในการแสดงความสามารถของตนเอง แต่ถ้ามีมากเกินไปมักจะเป็นคนขี้คุยขี้มัว และมักถูกความสามารถของคนอื่นว่าด้อยกว่าตน สำหรับคนที่มีอัตมรณทัศน์ไม่ดีหรือทางลบ มักไม่เชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงความสามารถของตนเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น และถ้ามีอัตมรณทัศน์ทางลบมากเกินไปมักจะเป็นคนที่ถูกตนเองคิดที่ถูกต้องและเหมาะสม คือบุคคลจะต้องเปรียบเทียบความรู้สึกรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเอง ความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อบุคคลจากกลุ่มหรือสังคมดูว่าสอดคล้องกันหรือไม่ และถ้าไม่ก็จะพิจารณาว่าความรู้สึกนึกคิดที่ถูกต้องหรือเป็นเหตุเป็นผลมากกว่ากันก็ควรจะยอมรับความรู้สึกนึกคิดนั้น

จากความหมายของอัตมรณทัศน์ (Self-Concept) ในทัศนะของนักจิตวิทยาและนักการศึกษาดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จึงสรุปได้ว่า อัตมรณทัศน์เป็นผลรวมของการรับรู้ที่บุคคลมีต่อตนเองทั้งในด้านบุคลิกลักษณะ รูปร่างหน้าตา สติปัญญา อารมณ์ ความรู้สึก เจตคติ และการปรับตัว ความแตกต่างกันของการรับรู้ในแต่ละบุคคลดังกล่าว เป็นผลให้บุคลิกภาพของแต่ละบุคคลแตกต่างกันไปด้วย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยในประเทศ ได้พบว่า อัตมรณทัศน์เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญและสัมพันธ์กับคุณลักษณะต่าง ๆ อย่างมากมายที่ส่งผลต่อพฤติกรรมในทางบวกที่สังคมต้องการหลายประการ ได้แก่ การพบว่า อัตมรณทัศน์มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจฝัสมฤทธิ์ (แสงเดือน บุญทร. 2514) มีความสัมพันธ์กับความเชื่ออำนาจภายในตน (รุ่งนภา ทัศนะ. 2522) จากการวิจัยเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำและผู้ตาม ปรากฏว่าผู้นำจะมีอัตมรณทัศน์สูงกว่าผู้ตาม (จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2514) อีกทั้งอัตมรณทัศน์ที่ดียังปรากฏในนักเรียนช่วงวัยรุ่นผู้ประพฤติกด้อยตามสังคมมากกว่าผู้ที่ประพฤติกด้อยตามสังคม (จารี ส บุณยานันท์. 2515) ผลจากการศึกษาเอกสาร ตลอดจน

งานวิจัยเกี่ยวกับอัตมรณทัศน์ที่รวบรวมได้นั้น แสดงให้เห็นว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นลักษณะหนึ่ง ของอัตมรณทัศน์ที่ดีดังที่สมิธ (มาลี วงษ์แก้ว. 2526 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Smith. 1961 : 185) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นด้อยค่าที่มีความหมายเช่นเดียวกับการมองตนเอง การพึงพอใจในตนเอง การเคารพตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเองหรือการยอมรับตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเองจะเกิดขึ้นกับบุคคลมากหรือน้อยเพียงใดนั้น สามารถพิจารณาได้จากความขัดแย้งระหว่าง ตนตามอัตภาพ (Real Self) กับ ตนตามปณิธาน (Ideal Self) ถ้าความขัดแย้งเกิดขึ้นมากเป็นเหตุทำให้มีความรู้สึกว่ามีค่า ไม่เหมาะสมและไม่พึงพอใจในตนเอง อันหมายถึงขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้นลักษณะของบุคคลทั้งในด้าน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การเชื่ออำนาจภายในตน ความเป็นผู้นำและพฤติกรรมคล้อยตามสังคมเหล่านี้ล้วนแต่เป็นลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองทั้งสิ้น จึงกล่าวได้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงความมีอัตมรณทัศน์ที่ดีนั่นเอง และยังเป็นบุคลิกภาพทางสังคมอย่างหนึ่งที่ควรปลูกฝังและส่งเสริมให้กับเด็ก เพราะคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีบุคลิกภาพที่ดี มองโลกในแง่ดีและมีความรู้สึกปลอดภัย กล้าแสดงออก และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ (สุชา จันทรเอม. 2510 : 147) เดโช สวานานนท์ (2510 : 127) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการขาดความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่า บุคคลที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองย่อมกระทำสิ่งใดสำเร็จไม่ได้ยากเพราะความเชื่อมั่นในตนเองเป็นองค์ประกอบสำคัญในการหาความสำเร็จในชีวิต และจากผลการวิจัยของโบว์แมน และแมททิว (มหาวิทยาลัยสุรจทัยธรรมราชราช. 2524 : 29 ; อ้างอิงมาจาก Bowman and Mathews. 1969) สรุปว่า ลักษณะบุคลิกภาพที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการเรียน คือ การที่เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง และนอกจากนี้ การทำการศึกษาเกี่ยวกับเด็กของอเมริกา (Child Study Association of America. 1952 : 185-186) ยังพบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองมักจะเกิดขึ้นกับเด็กที่ประสบผลสำเร็จในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ยิ่งประสบผลสำเร็จมากเท่าไร เด็กย่อมจะมีความเชื่อมั่นในตนเองมากเท่านั้น เมื่อเกิดความเชื่อมั่นก็จะรู้สึกว่าตนเองไม่ถูกข่มขู่หรือดูถูกจากคนอื่นทำให้ความยุ่งยากต่าง ๆ ลดลงหรือหมดไป และเป็นความจริงที่ว่าคนทุกคนในสังคมย่อมมีความปรารถนาที่จะได้รับความสำเร็จและจะประเมินค่าความสำเร็จของตนเองไว้สูง รวมทั้งยังต้องการให้คนอื่นยอมรับนับถือในความสำเร็จของตนด้วยถ้าความต้องการเหล่านี้ได้รับการตอบสนองจนเป็นที่น่าพอใจแล้วจะทำให้บุคคลนั้น

เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีค่า มีความสามารถ และมีประโยชน์ต่อสังคมอันเป็นผล
 ำที่มีความสามารถที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ำให้ได้ผลดียิ่งขึ้น สามารถรับฟังความคิดเห็นหรือคำนิยมของ
 ผู้อื่นได้ด้วยลักษณะบุคคลที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์

จากความหมายและความสำคัญของอัตมรณทัศน์ที่ำได้รวบรวมมาทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยเชื่อว่า
 อัตมรณทัศน์ด้านบวกเป็นส่วนสำคัญที่จะทำำให้บุคคลมีบุคลิกภาพดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมี
 ความสามารถในการควบคุมตนเองได้ทั้งในด้านการคิด การตัดสินใจ การกระทำและการปรับตัว
 อันจะทำำให้บุคคลเป็นผู้มีความสามารถและมีประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงอัตมรณทัศน์

การพัฒนาตนเป็นการผสมผสานกันระหว่างหลายสิ่งด้วยขบวนการต่าง ๆ กัน เริ่มตั้งแต่
 อยู่นวัยทารก เจอร์ซิลด์ (Jersild. 1966 : 16) ำได้อธิบายว่า การที่ทารกเริ่มแยกคนและ
 สิ่งของหรือตนเองกับคนอื่นได้เป็นสัญลักษณ์ของการเริ่มมีอัตมรณทัศน์ เมื่อโตขึ้นจะสามารถรับรู้ คิด
 และสร้างมรณทัศน์สำหรับเข้าำจสิ่งต่าง ๆ ำได้อย่างกว้างขวางจากการสังเกตสิ่งแวดล้อมภายนอก
 ในขณะที่เดียวกันก็ประ เหม็นผลจากความสามารถของตนเพื่อำให้พฤติกรรมเป็นไปตามมาตรฐานของ
 สังคม การประ เหม็นนี้เองทำำให้เกิดอัตมรณทัศน์ซึ่งจะมีการพัฒนาไปตามวุฒิภาวะความสามารถและ
 ประสบการณ์ที่กว้างเพิ่มขึ้น

วัยทารก เป็นช่วงที่เด็กจะทำทุกอย่างเพื่อสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งอิริคสัน
 (พรณี ฐุทัย. 2522 : 34 ; อ้างอิงมาจาก Erikson. 1963) ำได้กล่าวไว้ว่า ถ้าความ
 ต้องการของเด็กได้รับการตอบสนองอย่างเต็มที่และรู้สึกว่าสามารถพึ่งพาผู้อื่นได้ เด็กจะรู้สึกว่าโลก
 นี้่น่าอยู่ ประสบการณ์ในช่วงแรกของชีวิตเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการรับรู้ตนเอง ถ้าประสบการณ์ใน
 ช่วงวัยแรกในชีวิตของเด็กกับบุคคลซึ่งเป็นคนสำคัญของเด็กเป็นไปได้อย่างดี เด็กได้รับการยอมรับ
 เด็กจะเริ่มพัฒนาความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง ในฐานะที่เป็น "บุคคล" การที่เด็กจะพัฒนาความ
 สามารถนการที่จะรักผู้อื่นได้นั้นขึ้นอยู่กับความรักและความเอื้ออาทรที่เด็กได้รับ เด็กจะพัฒนาความ
 รู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองเมื่อรู้ว่าตนเองเป็นที่ต้องการ เป็นที่ชอบพอ มีคุณค่าหรือการที่คนอื่นเห็นว่า
 เขาเป็นเด็กดี การที่เด็กแต่ละคนจะรู้ว่าตนเองดีหรือไม่ดีนั้นบุคคลรอบข้างจะมีอิทธิพลอย่างย่ง
 เด็กจะแสดงพฤติกรรมตามความคาดหวังของบุคคลที่มีความสำคัญต่อเขา และจะแทรกซึมเข้าสู่

อัตมรณทัศน์ของเขาดอไบ

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงอัตมรณทัศน์นั้นไวลี (Wylie. 1961 : 118) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงอัตมรณทัศน์นั้นแบ่งเป็นต่าง ๆ ได้แก่

1. การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก
2. การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่นนอกเหนือจากพ่อแม่
3. ลักษณะทางร่างกาย
4. การเรียนรู้
5. ความสำเร็จและความล้มเหลว
6. การให้คำปรึกษาหารือและการบำบัดทางจิต
7. การบำบัดทางร่างกาย

ฉะนั้น การพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงอัตมรณทัศน์จึงขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งต่าง ๆ หลายอย่างที่สำคัญ ดังที่ บังอร เสดนนท์ (2515 : 58-62) ได้สรุปถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่ออัตมรณทัศน์ของเด็ก เรียงตามลำดับ ได้แก่ การเลี้ยงดูของพ่อแม่ สถานภาพทางครอบครัว เพศหน้าที่พิเศษในโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสภาพครอบครัว นั่นคือ อัตมรณทัศน์จะเป็นผลของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมนั่นเอง ข้อสรุปดังกล่าวสนับสนุนและสอดคล้องกับแนวความคิดของพรหมทิพย์ ภะกะนันท์ (2517 : 64-69) ที่ว่า เมื่อประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงได้ อัตมรณทัศน์จึงควรเป็นสิ่งที่พัฒนาและเปลี่ยนแปลงได้ด้วย องค์ประกอบที่ทำให้อัตมรณทัศน์เปลี่ยนแปลง ได้แก่ สังคมที่บุคคลอาศัยอยู่ ผู้ที่ใกล้ชิดหรือผู้ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลนั้นโดยได้เสนอวิธีการที่จะใช้เปลี่ยนแปลงอัตมรณทัศน์ไว้ 2 ประการ ได้แก่

1. วิธีเปลี่ยนแปลงระยะยาว

1.1 ใช้จิตบำบัด โดยการสร้างสถานการณ์ของบุคคลนั้นทำให้เขาเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ความภาคภูมิใจและความเชื่อว่าเขามีความสามารถที่จะทำงานชนิดนั้น ๆ ให้ลุ่สว่างไปด้วยดี จะทำให้อัตมรณทัศน์ของเขาสูงขึ้น

1.2 การปรึกษานเชิงจิตวิทยา (Counseling) เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยเปลี่ยนแปลงอัตมรณทัศน์ของมนุษย์ได้

2. วิธีเปลี่ยนแปลงระยะสั้น

2.1 การทำให้ผู้เข้าแบบอย่างตัวจริง (Real Model) คือ การทำให้สิ่งที่มีชีวิตเป็นแบบ และต้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลนั้นด้วย

2.2 แบบอย่างจินตนาการ (Imagined Model) คือ การสมมติแบบอย่างขึ้นมา อาจเป็นลายลักษณ์อักษร หรือสื่อต่าง ๆ ถ้าแบบอย่างจินตนาการนั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับบุคคล ก็จะสามารถเปลี่ยนแปลงอัตมรณทัศน์ได้

จากแนวความคิดและการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า อัตมรณทัศน์สามารถพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปได้ เช่นเดียวกับลักษณะอื่น ๆ และจะเปลี่ยนแปลงตามสิ่งแวดล้อมที่บุคคลนั้นยอมรับรู้ และมีความสอดคล้องกับเจตคติของเขา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมรณทัศน์

นักจิตวิทยาและนักการศึกษา ได้สนใจและให้ความสำคัญกับอัตมรณทัศน์ในลักษณะที่เป็น ตัวแปรพื้นฐานในการกำหนดพฤติกรรมและทำให้บุคคลได้เข้าใจตนเอง อัตมรณทัศน์จึงมีความ เกี่ยวข้องกับความสามารถในด้านต่าง ๆ ของบุคคลและมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับลักษณะอันแสดง ถึงความมีคุณภาพของประชากรหลายประการ และได้มีการศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ อัตมรณทัศน์ ดังนี้

คูเปอร์สมิธ (Coopersmith. 1959 : 87-92) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง อัตมรณทัศน์กับความกังวลใจจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน เกรด 5-6 จำนวน 102 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดความกังวลใจของปาร์เลอโร (Palemo) แมคแคนด์เลส (McCandless) และคาสตานีดาล (Castaneda) ผลของการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มี อัตมรณทัศน์ในด้านดีจะมีความกังวลใจน้อยกว่านักเรียนที่มีอัตมรณทัศน์ในด้านไม่ดี และนักเรียนที่มี อัตมรณทัศน์ในด้านดีจะเป็นที่นิยมของคนทั่วไป

ฮามัด (Hamed. 1967 : 225-239) นั้นได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมรณทัศน์ กับโครงสร้างของบุคลิกภาพทั้งหมด และแสดงให้เห็นนัยสำคัญทางสถิติของความสัมพันธ์ เพื่อที่จะนำ มาใช้ในการแนะแนว กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยรุ่นจำนวน 170 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบวัดอัตมรณทัศน์ Tennessee Self-Concept Scale ผลการวิจัยปรากฏว่า 'อัตมรณทัศน์ ที่มีลักษณะไปในทางที่ดีและการปรับตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ ยังได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอัตรารับรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังที่ เนลส์ (Nails. 1971) ได้ศึกษาด้านอัตรารับรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนเกรด 6, 7, 8 และ 9 จำนวน 975 คน โดยใช้ The State Assessment Test และ National Standardized Test วัดอัตรารับรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามลำดับ พบว่า เมื่อโรงเรียนได้จัดโครงการให้นักเรียนได้มีการพัฒนาอัตรารับรู้แล้ว ทุกชั้นจะมีอัตรารับรู้ที่เพิ่มขึ้นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็สูงขึ้นด้วย ซึ่งสรุปได้ว่า การเพิ่มอัตรารับรู้ในทางบวกจะช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย

โคช (Koch. 1971) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตรารับรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนเกรด 6 จำนวน 602 คน โดยครูจำนวน 26 คน ในมลรัฐวิสคอนซิน พบว่า อัตรารับรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ซึ่งหมายความว่าผู้ที่มีอัตรารับรู้ในทางดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง และผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำจะมีอัตรารับรู้ในทางไม่ดี

สำหรับในประเทศไทยนั้น จากรายงานการวิจัยที่ร่วมกันทำระหว่างสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ และกองอนามัยโรงเรียน เพื่อสำรวจภาวะสุขภาพจิตในโรงเรียน อันจะนำไปสู่การวางแผนระยะยาวที่จะพัฒนาสุขภาพของนักเรียนนั้น ได้เลือกเอาอัตรารับรู้เป็นดัชนีหนึ่งสำหรับวัดสุขภาพจิต (บุญพอ เพ็ญผล และคณะ. 2522 : 13) นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยที่ช่วยสนับสนุนความสำคัญของอัตรารับรู้ให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ได้แก่

แสงเดือน บุญไพโร. (2514 : 40-49) ได้ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับตน ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนในอุดมคติและความแตกต่างระหว่างตนกับแรงจูงใจสัมฤทธิ์ของวัยรุ่น และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับตนระหว่างกลุ่มวัยรุ่นชายและกลุ่มวัยรุ่นหญิง 6 ด้าน คือ ด้านร่างกาย, ศิลธรรมจรรรยา, ด้านส่วนตัว, ด้านครอบครัว, ด้านสังคม และด้านการวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 13-18 ปี ของโรงเรียนรัฐบาล ในกรุงเทพฯ จำนวน 3 โรงเรียน เป็นชาย 180 คน หญิง 180 คน รวม 360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบวัดอัตรารับรู้วัดตนตามบนิธาน แบบทดสอบเพื่อวัดแรงจูงใจสัมฤทธิ์ พบว่าวัยรุ่นหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองดีกว่าวัยรุ่นชายในด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ ด้านศิลปธรรมจรรรยา ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสังคม ส่วนทางด้านร่างกายและการวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง

ไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ จาริส บุญญานันท์ (2515 : 64-64) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของความต้องการสัมฤทธิ์ผลและความวิตกกังวล ของเด็กที่ประพฤติก้อยตามสังคมและซัดกับสังคม กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 210 คน ใช้แบบสอบถามตนตามปนิธานและตนตามอัตภาพ พบว่าเด็กที่ประพฤติก้อยตามสังคมจะมีอิทธิพลในด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล และมีความกังวลต่ำกว่าเด็กที่ประพฤติก้อยตามสังคม แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศในตัวแปรเดียวกัน และในปีเดียวกันนี้ จุมพล หูลภทธีวิน (2514 : 57) ได้ศึกษาความกังวลใจ ความเกรงใจและลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่บิ่นผู้นำและนักเรียนที่เป็นผู้ตาม ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 188 คน โดย ใช้แบบสอบถามวัดอิทธิพลที่มี 2 ตอน ได้แก่ แบบทดสอบถามตนตามปนิธาน และแบบสอบถามตนตามอัตภาพ พบว่า ผู้นำทั้งชายและหญิงมีอิทธิพลที่เด่นกว่าผู้ตามทั้งชายและหญิง เพศชายและเพศหญิงมีอิทธิพลที่เด่นไม่แตกต่างกัน

บังอร เสดนนท์ (2512 : 58-62) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตนเองอย่างที่ดีว่าตนเองเป็น และตนเองอย่างที่ดีตอยากจะเป็น ของเด็กวัยรุ่นซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระโขนง พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับตนเองของเด็กเรียงตามลำดับ ได้แก่ การเลี้ยงดูของพ่อแม่ สถานภาพทางสังคม เพศ หน้าที่พิเศษในโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาพครอบครัว และยังพบว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีการยอมรับตนเองต่ำ

นันทิกา แยมสรวล (2522 : 58-62) ได้ศึกษาสถานภาพทางครอบครัวกับอิทธิพลที่เด่นและพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี พบว่าสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่ออิทธิพลที่เด่นของนักเรียน และการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบประชาธิปไตยแบบคุ้มครองและแบบทอดทิ้งมีผลต่อความทะเยอทะยาน ความรู้สึกนึกคิดทัศนคติ ค่านิยม และการรับรู้เกี่ยวกับตนเองของเด็ก ในปีเดียวกันนี้ กาญจณี แก้วทอง (2522 : 48-51) ได้ศึกษาการใช้เทคนิค "แม่แบบ" เพื่อเปลี่ยนแปลงอิทธิพลที่เด่นของเด็กวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์บ้านศรีธรรมราช จำนวน 40 คน โดยแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม ใช้แบบสอบถามวัดอิทธิพลที่เด่นของพรรณทิพย์ เกษะนันท์ จำนวน 12 ข้อ ส่วน "แม่แบบ" ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามทฤษฎีของ "แบบตุลา" ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีอิทธิพลที่เด่นที่ดีกว่ากลุ่มควบคุม

วิมล สุวรรณณี (2527 : 58) ได้ศึกษาเปรียบเทียบอัตมรณทัศน์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่ม และนักเรียนอาชีวศึกษาทั่วไป พบว่านักเรียนอาชีวศึกษาทั่วไปมีอัตมรณทัศน์ที่สูงกว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของรัตนาวโรกรสีหนาท (2534 : 147-149) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมรณทัศน์ กับสุขภาพจิตของพยาบาลวิชาชีพและพยาบาลเทคนิค พบว่า อัตมรณทัศน์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสุขภาพจิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ที่มีสุขภาพจิตดี คือผู้ที่มีการพัฒนาอัตมรณทัศน์อย่างเต็มที่ มีความสมดุลและสอดคล้องภายในตนเองอย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้ ยังพบว่า อัตมรณทัศน์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเชื่ออันภายในตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยผู้ที่มีอัตมรณทัศน์สูง จะเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย (รุ่งนภา ทัศนะ . 2522 : 61)

จากเอกสารและงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้รวบรวมมาข้างต้นนี้ สามารถสรุปได้ว่า อัตมรณทัศน์คือการรับรู้ของบุคคลที่มีต่อตนเองทั้งทางด้านร่างกายและด้านจิตใจทั้งในด้านบวกและด้านลบ อันเป็นผลทำให้บุคลิกภาพของบุคคลแตกต่างกันไป อัตมรณทัศน์ของบุคคลสามารถพัฒนาและเปลี่ยนแปลงได้ตามประสบการณ์ ความสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับตัวบุคคลนั้น และเป็นผลทำให้บุคลิกภาพของบุคคลพัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์

การ์ตูนกับลักษณะ เฉพาะของการ์ตูน

การ์ตูนเป็นทัศนวัสดุชนิดหนึ่ง ซึ่งจัดอยู่ในประเภทวัสดุลายเส้น (Graphic Material) เป็นภาพวาดหรือชุดของภาพวาดซึ่งแสดงเรื่องราวหรือข่าวสารต่าง ๆ ให้ทั้งความขบขัน สนุกสนาน และช่วยให้เกิดความเข้าใจใน เรื่องหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ การ์ตูนส่วนใหญ่จะเน้นบุคลิกของตัวการ์ตูนโดยเฉพาะส่วนตัวและจะแสดงความรู้สึกออกมาทางใบหน้า บางครั้งมีการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนคำพูด (กระทรวงศึกษาธิการ . 2520 : 24)

การ์ตูนเป็นภาพที่เด็กสนใจมากประเภทหนึ่ง การ์ตูนช่วยให้เด็กชอบอ่านและสนใจอ่านช่วยให้เด็กได้ใช้ความคิดที่จะเรียบเรียง เรื่องที่เขาเห็นออกมาได้ดี เนื่องจากการ์ตูนสามารถจะถ่ายทอดความคิด จินตนาการออกมาเป็นภาพง่าย ๆ แต่ช่วยให้คนได้มองเห็นความจริงได้มากที่สุด ยิ่งกว่านั้นการ์ตูนยังสามารถที่จะให้ความเพลิดเพลิน การแสดงออกซึ่งอารมณ์ขัน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญ และครูที่มีประสิทธิภาพควรใช้การ์ตูนเป็นอุปกรณ์การสอนที่สมบูรณ์แบบอย่างหนึ่ง

(ไพศาล กุศลวัฒน์. 2528 : 9) ยังมีเหตุผลอื่น ๆ อีกหลายประการที่ทำให้เด็กชอบอ่านหนังสือการ์ตูน เช่น หนังสือการ์ตูนสนองตอบความชอบ ความต้องการของเด็กในด้านการ์ตูนเป็นพฤติกรรม เหตุการณ์ในเรื่องดำเนินไปอย่างรวดเร็วกะทัดรัด ทำให้เด็กเกิดความพึงพอใจ (จงดี บุญประสงค์. 2532 : 23) ในการนำเอาการ์ตูนไปใช้ในการเรียนการสอนนั้น ได้มีผลการวิจัยของนักการศึกษาหลายท่านที่สรุปตรงกันว่า แบบเรียนที่ผลิตขึ้นในรูปแบบของการ์ตูนเรื่องนั้น จะช่วยให้เด็กเรียนมีผลการเรียนรู้สูงกว่าแบบเรียนธรรมดา (ประทีน คล้ายนาค. 2518 : 33 ; ประสงค์ สุรสิทธิ์. 2515 : 37 ; ประเสริฐ มาสุปรีดี. 2522 : 30)

สมิคร ผลจรรย์ (2522 : 74-76) ได้ศึกษารูปแบบของภาพการ์ตูนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และความชอบแบบของการ์ตูนจำแนกตามเพศ ระดับชั้น กลุ่มอายุ กับความสัมพันธ์ระหว่างความชอบแบบภาพการ์ตูนกับผลการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 พบว่านักเรียนที่มีเพศและกลุ่มอายุที่ต่างกันแม้จะศึกษาจากการ์ตูนต่างแบบกันก็มีผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันในด้านความชอบภาพนั้น เพศ กลุ่มอายุ และระดับชั้นที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ความชอบภาพการ์ตูนแตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาผลการเรียนรู้จากหนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่องโดยตัวเอกที่นักเรียนชอบต่าง ๆ กัน โดย เษขิณ สังข์น้อย (2527) พบว่า การเรียนจากหนังสือการ์ตูน ที่ดำเนินเรื่องโดยตัวเอกที่นักเรียนชอบต่าง ๆ กัน ก็ให้ผลการเรียนรู้ที่ต่างกันด้วย โดยที่การ์ตูนที่ดำเนินเรื่องโดยตัวเอกที่นักเรียนชอบมากที่สุด ให้ผลการเรียนรู้สูงที่สุด ซึ่งประเสริฐ มาสุปรีดี (2522 : 15) กล่าวว่า เด็กที่ชอบการ์ตูนจะมีความรู้สึกที่ตัวเองเป็นตัวเอกของเรื่อง เป็นผู้มีความสามารถในการต่อสู้กับอุปสรรค ความปีบคั้นต่าง ๆ ภาพการ์ตูนสามารถทำให้เด็กที่อ่อนแอ ซ้ำฉลาด กลายเป็นผู้ที่เก่งกล้าได้

การ์ตูน ถูกนำมาใช้ในลักษณะ "แม่แบบ" โดยทัศนมา ระเบียบดี (2529 : 47-48) ซึ่งทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคแม่แบบ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยแม่แบบมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าก่อนได้รับการฝึก "แม่แบบ" ที่ใช้ในการทดลองดังกล่าวนี้ มีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้ถูกทดลอง คือเป็นสาลต์การ์ตูนที่มีเนื้อหาสนุกสนาน ทำให้ไม่เบื่อ และเร้าความสนใจให้ผู้ทดลองดูเสมือนว่าตนเป็นตัวเอกของเรื่องที่สามารถต่อสู้และเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ได้

รอยทั่วไปแล้วภาพการ์ตูนแต่ละแบบจะมีลักษณะเฉพาะตัว (Character) เช่นเดียวกับคนเราเหมือนกัน ลักษณะเฉพาะ คือทุกสิ่งทุกอย่างรวมอยู่ในตัวของบุคคล เช่น รูปร่าง ลักษณะการแสดงออก กิริยาท่าทาง ฯลฯ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดลักษณะและบุคลิกของแต่ละบุคคล ซึ่งแต่ละบุคคลย่อมมีลักษณะเฉพาะอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งไม่เหมือนกับคนอื่น (วัณนา พัชรวณิช. 2528 : 84) ลักษณะเฉพาะของการ์ตูน จะเป็นตัวบอกลักษณะนิสัยของตัวการ์ตูนแต่ละตัวให้ผู้ดูเข้าใจได้ดีขึ้น รอยเฉพาะตัวการ์ตูนที่เป็นตัวเอกของเรื่องเป็นสิ่งจำเป็น เพราะลักษณะเฉพาะจะช่วยให้ผู้ชมการ์ตูนสามารถติดตามเรื่องราวของตัวเอกที่มีลักษณะเฉพาะนั้นได้ถูกต้อง นอกจากนี้จะสร้างลักษณะเฉพาะที่ทรงพมหน้าตาแล้ว เรายังสามารถสร้างลักษณะเฉพาะที่รูปร่างของการ์ตูนให้มีลักษณะพิเศษที่ทำให้จำได้ง่าย เช่น ฮ้วน พอม สูง เตี้ย ฯลฯ (สังเขต นาควจิตร. 2530 : 134) และเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นความแตกต่างและรูปแบบพฤติกรรมของการ์ตูนแต่ละตัวด้วย

ทฤษฎีบุคลิกภาพเป็นความพยายามที่จะสรุปลักษณะโครงสร้างและอธิบายผลรวมพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล ทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้น อันได้แก่ ลักษณะนิสัย ท่าทาง การแสดงออก รูปร่างหน้าตาและความรู้สึกนึกคิด ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกนั้นจะมีลักษณะเฉพาะในแต่ละบุคคล ซึ่งทฤษฎีของไอเซนค (Eysenck. 1970 : 13-15) ได้อธิบายว่า อັตมรณัศนั้ประกอบด้วยลักษณะพฤติกรรม 4 ระดับ ซึ่งจัดระบบตามชั้นจากระดับต่ำสุดถึงระดับสูงสุด ดังนี้

ระดับต่ำสุด คือ ระดับการตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Responses) พฤติกรรมในระดับนี้คือการแสดงออก (Acts) ต่าง ๆ สามารถสังเกตได้ อาจเป็นลักษณะเฉพาะ (Character) ของบุคคลหรือไม่ก็ได้

ระดับที่สอง คือ ระดับการตอบสนองที่เป็นนิสัย (Habitual Responses) พฤติกรรมในระดับนี้คือการตอบสนองเฉพาะอย่างซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดซ้ำภายใต้เหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

ระดับที่สาม คือ ระดับลักษณะนิสัย (Traits) เกิดจากการจัดระบบของการตอบสนองที่เป็นนิสัยหลาย ๆ กลุ่ม ที่แสดงนิสัยแบบเดียวกัน เช่น ตื้อดิ่ง ไม่ยืดหยุ่น ขี้อาย หงุดหงิด เป็นต้น

ระดับสูงสุด คือ ระดับรูปแบบของบุคลิกภาพ (Types) จะเป็นแบบของบุคลิกภาพของบุคคลแบบต่าง ๆ ที่จัดระบบมาจากลักษณะนิสัยหลาย ๆ ลักษณะนิสัยที่รวมกลุ่มกันในตัวบุคคล ทำให้เรามีอັตมรณัศนั้แบบใดแบบหนึ่ง

ตามทฤษฎีของไอเซนเบิร์ก จะเห็นว่าพฤติกรรมที่เกิดซ้ำ ๆ กันของบุคคลจะก่อรูปขึ้นมาเป็นบุคลิกภาพของบุคคลผู้นั้น และปรากฏาให้บุคคลอื่นสังเกตเห็นได้

ทฤษฎีบุคลิกภาพจะถูกนำมาใช้ในการกำหนดลักษณะเฉพาะของการ์ตูน ดังที่ เลวิตัน (สมิทร ผลจารุณ. 2522 : 27-28 ; อ้างอิงมาจาก Laviton. 1960 : 38-39) ได้กล่าวถึงลักษณะเฉพาะของการ์ตูน (Type of Characters) โดยเขียนแบบบุคลิกลักษณะของมนุษย์ 4 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะเฉพาะตัวแบบสุภาพชนคนดี (The Cute Type), ลักษณะเฉพาะตัวแบบแข็งแรงดุเดือด (The Tough Type), ลักษณะเฉพาะตัวแบบเอาตัวรอด (The Screwball Type) และลักษณะเฉพาะตัวแบบเชื่องซิม (The Goofy Type) ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำลักษณะเฉพาะตัว 4 ลักษณะ ดังกล่าวมาเป็นตัวแปรในการพัฒนาอัตมโนทัศน์ของเด็ก ประกอบกับสื่อที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นสไลด์การ์ตูน ซึ่งมีงานวิจัยสนับสนุนการใช้สไลด์การ์ตูนเพื่อช่วยในการสอน จะทำให้เด็กกระตือรือร้น สนใจต่อการเรียน ไม่เกิดความเบื่อหน่าย ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ดี (ทัศนมา ระเบียบดี. 2529 : 3) และจากการศึกษาค้นคว้าของพรหมทิพย์ เกษะนันท์ (2517 : 64-69) พบว่า อัตมโนทัศน์สามารถพัฒนาและเปลี่ยนแปลงได้โดยใช้แบบอย่างจินตนาการ (Imagine Model) ที่มีความสอดคล้องร่วมกับทัศนคติและสิ่งแวดล้อมที่บุคคลนั้นยอมรับรู้

ฉะนั้น การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่า

1. นักเรียนที่ได้เรียนจากสไลด์การ์ตูนที่มีลักษณะเฉพาะของตัวการ์ตูนในเรื่องทั้ง 4 ลักษณะ จะมีการพัฒนาอัตมโนทัศน์ไปในด้านบวก

2. ลักษณะเฉพาะของตัวการ์ตูนในเรื่องทั้ง 4 ลักษณะ มีผลต่อการพัฒนาอัตมโนทัศน์แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 335 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองนี้ได้จากการคัดเลือกโดยให้อาจารย์แนะแนวของโรงเรียน และอาจารย์ประจำชั้น ร่วมกันประเมินความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 9 ห้องเรียน โดยใช้แบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองของสมศรี จัตรวัฒนา นานแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองมารวมคะแนน เรียงลำดับคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนทั้ง 335 คน เรียงจากน้อยไปหามาก จากนั้นคัดเลือกนักเรียนที่มีคะแนนต่ำสุดเรียงตามลำดับจนครบ 80 คน สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจัดเข้าเป็นกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม และกำหนดเป็นกลุ่มทดลองที่ 1, กลุ่มทดลองที่ 2, กลุ่มทดลองที่ 3 และกลุ่มทดลองที่ 4 โดยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือดังนี้

1. สไลด์สีขนาด 2x2 นิ้ว จำนวน 4 ชุด ชุดละ 32 กรอบภาพ
2. เครื่องฉายสไลด์แบบอัตโนมัติ 1 เครื่อง
3. เครื่องบันทึกเสียงแบบเทปตลับ (Cassette Tape Recorder) 1 เครื่อง พร้อมเทปบันทึกเสียง (Cassette) คัมภรขยายสไลด์ จำนวน 4 ตลับ
4. แบบทดสอบวัดทัศนคติของสมศรี จัตรวัฒนา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. การ์ตูนที่ถ่ายทำเป็นสไลด์และมีเสียงประกอบในเทปบันทึกเสียง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎีอัตมรณทัศน์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมรณทัศน์ เพื่อเป็นแนวทางการสร้างเครื่องมือ

1.2 เขียนเนื้อเรื่องสำหรับสร้างเครื่องมือจำนวน 4 เรื่อง โดยเขียนเป็นคำบรรยายประกอบภาพแต่ละกรอบภาพ (Script) ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อเรื่องโดยผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยา

1.3 สร้างภาพการ์ตูนต้นแบบจากเนื้อเรื่องที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ตรวจสอบความเหมาะสมของภาพการ์ตูนโดยผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะ

1.4 นำภาพการ์ตูนต้นแบบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว มาถ่ายทำเป็นภาพสไลด์ขนาด 2x2 นิ้ว จำนวน 4 ชุด รวม 128 กรอบภาพ

1.5 บันทึกเสียงประกอบลงในเทปแบบตลับ (Cassette) จำนวน 4 ตลับ ทั้งนี้ ำให้คำบรรยายแต่ละตลับอธิบายในสไลด์แต่ละชุด

1.6 ตรวจสอบคุณภาพของสไลด์ประกอบเทปบันทึกเสียง จำนวน 4 ชุด สำหรับใช้ในการทดลองโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขและใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการทดลองต่อไป

2. แบบทดสอบวัดอัตมรณทัศน์

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อที่จะพัฒนาอัตมรณทัศน์ของเด็ก และอัตมรณทัศน์นั้นเป็นคุณลักษณะทางจิตที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในยากที่จะวัดโดยตรงได้ การวัดลักษณะทางจิตดังกล่าวจึงนิยมมาใช้เครื่องมือที่ผู้เชี่ยวชาญสร้างไว้แล้ว (อุทุมพร จามรมาน. 2532 : 48) และในปี พ.ศ. 2534 สมศรี ฉัตรวัฒนา ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดอัตมรณทัศน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดกรุงเทพมหานคร ไว้แล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำแบบทดสอบดังกล่าวมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ขั้นตอนในการดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดอัตมรณทัศน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (สมศรี ฉัตรวัฒนา. 2534 : 88-90)

โครงสร้างของแบบทดสอบ

แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 2 ระดับ เขียนเป็นประโยคบอกเล่าบรรยายคุณลักษณะทั่วไปของบุคคลทั้งทางบวกและทางลบ รวม 126 ข้อความ โดยแบ่ง

แบบทดสอบเป็น 6 ด้านคือ

ด้านพฤติกรรมทางสังคม

(คือข้อสอบตั้งแต่ข้อ 1 ถึงข้อ 17 รวม 17 ข้อ)

ด้านสติปัญญาและสถานภาพในโรงเรียน

(คือข้อสอบตั้งแต่ข้อ 18 ถึงข้อ 45 รวม 28 ข้อ)

ด้านรูปร่างลักษณะและคุณลักษณะ

(คือข้อสอบตั้งแต่ข้อ 46 ถึงข้อ 63 รวม 18 ข้อ)

ด้านความวิตกกังวล

(คือข้อสอบตั้งแต่ข้อ 64 ถึงข้อ 83 รวม 20 ข้อ)

ด้านความเป็นคนน่านิยม

(คือข้อสอบตั้งแต่ข้อ 84 ถึงข้อ 108 รวม 25 ข้อ)

ด้านความสุขและความพอใจ

(คือข้อสอบตั้งแต่ข้อ 109 ถึงข้อ 126 รวม 18 ข้อ)

ตัวอย่างข้อความในแบบทดสอบ

ข้อความ

จริง

ไม่จริง

1. ฉันชอบช่วยเหลือผู้อื่น
2. ฉันเรียนหนังสือค่อนข้างเก่ง
3. ฉันเป็นคนหน้าตาดี

การพัฒนาแบบทดสอบ

แบบทดสอบฉบับนี้พัฒนามาจากข้อความที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของตนเอง จำนวน 100 คน แล้วนำมาจัดแยกตามคุณลักษณะต่าง ๆ 6 ด้าน ๆ ละ 30 ข้อความ รวม 180 ข้อความนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล

การศึกษาและจิตวิทยาจำนวน 6 ท่าน พิจารณาความกำกวมทางภาษาและความเที่ยงตรงได้ข้อความที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 155 ข้อความ นำไปทดลองสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มแบบสองขั้นตอนจากประชากรนักเรียนในกรุงเทพมหานครตามลำดับดังนี้

การทดลองครั้งที่ 1 ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง 415 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อคัดเลือกและปรับปรุง ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อเมื่อวิเคราะห์ตามคุณลักษณะตั้งแต่ -1.134 ถึง 16.830 และเมื่อวิเคราะห์รวมทั้งฉบับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ -5.062 ถึง 13.514 ได้แบบทดสอบที่ผ่านการพิจารณาค่าอำนาจจำแนกจากการทดลองครั้งที่ 1 จำนวน 136 ข้อความ

การทดลองครั้งที่ 2 ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง 409 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อคัดเลือกและปรับปรุง ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ เมื่อวิเคราะห์แยกตามคุณลักษณะตั้งแต่ 2.454 ถึง 17.197 และเมื่อวิเคราะห์รวมทั้งฉบับมีค่าอำนาจจำแนกจากการทดลองครั้งที่ 2 จำนวน 126 ข้อความ

คุณภาพของแบบทดสอบ

แบบทดสอบฉบับนี้ หากคุณภาพจากการนำแบบทดสอบที่คัดเลือกและปรับปรุงแล้วจากการทดสอบครั้งที่ 2 จำนวน 126 ข้อความ ไปทำการทดลองครั้งที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 415 คน เพื่อตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบและตรวจสอบความเที่ยงตรงตามสภาพจากกลุ่มรู้จัก ปรากฏผลดังนี้

1. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบเมื่อวิเคราะห์แยกตามคุณลักษณะมีค่าตั้งแต่ 2.967 ถึง 19.197 และเมื่อวิเคราะห์รวมทั้งฉบับ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.405 ถึง 16.934 ซึ่งเป็นข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ ทุกข้อ

2. ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในแต่ละคุณลักษณะและรวมทั้งฉบับ มีค่าตั้งแต่ 0.50 ถึง 0.91 ซึ่งแยกเป็นด้าน ๆ ดังนี้

ด้านพฤติกรรมทางสังคม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.60

ด้านสติปัญญาและสถานภาพในโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77

ด้านรูปร่างลักษณะและคุณลักษณะ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.50

ด้านความวิตกกังวล มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.66

ด้านความเป็นคนน่านิยม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

ด้านความสุขและความพอใจ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.61

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.91

3. ความเที่ยงตรงตามสภาพซึ่งได้จากการหาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบ วัดอ้อมวินทัศน์ กับคะแนนจากแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองของกลุ่มผู้จัดจำนวน 35 คน ได้ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพเท่ากับ 0.416 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แบบแผนการวิจัย

แบบแผนการทดลองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบ Multigroup Pretest-Posttest Design (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 : 364-365) ดังนี้

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
(R) E ₁	T ₁ E ₁	X ₁	T ₂ E ₁
(R) E ₂	T ₁ E ₂	X ₂	T ₂ E ₂
(R) E ₃	T ₁ E ₃	X ₃	T ₂ E ₃
(R) E ₄	T ₁ E ₄	X ₄	T ₂ E ₄

R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

E₁ แทน กลุ่มทดสอบที่ 1

E₂ แทน กลุ่มทดลองที่ 2

E₃ แทน กลุ่มทดลองที่ 3

E₄ แทน กลุ่มทดลองที่ 4

$T_1E_1, T_1E_2, T_1E_3, T_1E_4$ แทน การทำแบบทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง
ที่ 1, 2, 3 และ 4 ตามลำดับ

X_1 แทน การสอนโดยใช้สไลด์การ์ตูนแบบที่ 1

X_2 แทน การสอนโดยใช้สไลด์การ์ตูนแบบที่ 2

X_3 แทน การสอนโดยใช้สไลด์การ์ตูนแบบที่ 3

X_4 แทน การสอนโดยใช้สไลด์การ์ตูนแบบที่ 4

$T_2E_1, T_2E_2, T_2E_3, T_2E_4$ แทน การทำแบบทดสอบภายหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
ที่ 1, 2, 3 และ 4 ตามลำดับ

การดำเนินการทดลอง

1. การทดสอบครั้งแรก (Pre-test) ทำการทดสอบวัดทัศนคติของกลุ่มทดลองทั้ง 4
กลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบวัดทัศนคติของสมศรี จิตรวัฒนา ดำเนินการสอบตามคู่มือการสอบตาม
คู่มือของแบบทดสอบ ใช้เวลาในการทดสอบ 30 นาที

2. ขึ้นทดลอง

หลังจากทำการทดสอบครั้งแรกแล้ว 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลอง
ทั้ง 4 กลุ่ม ดังนี้

2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 ดูสไลด์ที่มีเสียงประกอบในเทปบันทึกเสียงที่มีตัวดำเนินเรื่อง
ลักษณะเฉพาะตัวแบบสุภาพชนคนดี

2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 ดูสไลด์ที่มีเสียงประกอบในเทปบันทึกเสียงที่มีตัวดำเนินเรื่อง
ลักษณะเฉพาะตัวแบบแข็งแรงดุตัน

2.3 กลุ่มทดลองที่ 3 ดูสไลด์ที่มีเสียงประกอบในเทปบันทึกเสียงที่มีตัวดำเนินเรื่อง
ลักษณะเฉพาะตัวแบบเอาตัวรอด

2.4 กลุ่มทดลองที่ 4 ดูสไลด์ที่มีเสียงประกอบในเทปบันทึกเสียงที่มีตัวดำเนินเรื่อง
ลักษณะเฉพาะตัวแบบเขื่องขิม

กลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม ใช้เวลาในการดูสไลด์เท่ากันคือ ประมาณ 15 นาที

3. การทดสอบครั้งหลัง (Post-test) ำให้กลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม ทำการทดสอบวัด
อัตรณ์ที่สนั้ทันทีหลังจากดูสไลด์จบลง ทั้งนี้ ดำเนินการทดสอบเช่นเดียวกับการทดสอบครั้งแรก
4. นำแบบทดสอบทั้งสองครั้งมาตรวจให้คะแนน
5. นำคะแนนดิบที่ำได้จากกรทดสอบมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

สถิติที่ำใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย (Mean)
2. หาค่าความแปรปรวน (Variance)
3. ทดสอบอัตรณ์ที่สนั้ภายในกลุ่มโดยใช้ t-test แบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระจากกัน
4. ทดสอบความแตกต่างของอัตรณ์ที่สนั้ระหว่างกลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความ
แปรปรวนแบบองค์ประกอบเดียว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

\bar{D} แทน ผลต่างของค่าเฉลี่ย

s^2 แทน ค่าความแปรปรวน

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t -distribution

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F -distribution

วิธีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ผลการพัฒนาอัตรารัตนของนักเรียน
2. การเปรียบเทียบอัตรารัตนของนักเรียน โดยการใช้การชันที่มีลักษณะเฉพาะตัว

แตกต่างกัน 4 แบบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการพัฒนาอัตรารัตนของนักเรียน

การพัฒนาอัตรารัตนของกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม โดยการใช้การชันที่มีลักษณะเฉพาะตัวแตกต่างกัน 4 แบบคือ แบบสุภาพชนคนดี, แบบแข็งแรงคู่ต้น, แบบเอาตัวรอดและแบบเชื่องซึม ผลปรากฏดังตาราง

ตาราง 1 ค่าสถิติพื้นฐานและค่านัยสำคัญของการทดสอบวัดอัตมรณทัศน์ก่อนและหลังทำการทดลอง
ของกลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มทดลองที่ 3 และกลุ่มทดลองที่ 4

กลุ่มทดลอง	การทดสอบ	\bar{X}	\bar{D}	s^2_D	t
1	ก่อนดำเนินการทดลอง	58.40	15.55	147.207	5.731**
	หลังดำเนินการทดลอง	73.95			
2	ก่อนดำเนินการทดลอง	64.15	12.75	112.302	5.380**
	หลังดำเนินการทดลอง	76.90			
3	ก่อนดำเนินการทดลอง	59.85	9.05	79.523	4.538**
	หลังดำเนินการทดลอง	68.90			
4	ก่อนดำเนินการทดลอง	65.00	11.65	324.660	2.891**
	หลังดำเนินการทดลอง	76.65			

** $t (.01, 19) = 2.539$

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า อัตมรณทัศน์ภายหลังจากการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1, กลุ่มทดลองที่ 2, กลุ่มทดลองที่ 3 และกลุ่มทดลองที่ 4 สูงกว่าอัตมรณทัศน์ก่อนดำเนินการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ .01 แสดงว่า ลักษณะเฉพาะตัวของตัวดำเนินเรื่องที่แตกต่างกัน 4 แบบคือ แบบสุภาพชนคนดี, แบบแข็งแรงดุตัน, แบบเอาตัวรอด และแบบเชื่องซึม ต่างสามารถทำให้นักเรียนมีการพัฒนาอัตมรณทัศน์สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

2. การเปรียบเทียบอัตมรณทัศน์ของนักเรียน ุคยการรำชการัฐนที่มีลักษณะเฉพาะตัวแตกต่างกัน 4 แบบ

ผลการเปรียบเทียบอัตมรณทัศน์ของกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่มุคยการรำชการัฐนที่มีลักษณะเฉพาะตัวแตกต่างกัน 4 แบบ คือ แบบสุภาพชนคนดี, แบบแข็งแรงดุตัน, แบบเอาตัวรอด และแบบเชื่องซึม ผลปรากฏดังตาราง

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการพัฒนาอัตมรณทัศน์ของกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	434.80	144.933	0.873
ภายในกลุ่ม	76	12,610.20	165.923	
รวม	79	13,045.00		

$$F (.01, df 3, 76) = 4.08$$

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาอัตมรณทัศน์ของกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าลักษณะเฉพาะตัวของตัวดำเนินเรื่องทั้ง 4 แบบ คือ แบบสุภาพชนคนดี, แบบแข็งแรงคู่ด้น, แบบเอาตัวรอด และแบบเซื่องซึม มีผลต่อการพัฒนาอัตมรณทัศน์ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผลการทดลอง อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อพัฒนาอัตมรณทัศน์ของนักเรียนให้สูงขึ้น
2. เพื่อเปรียบเทียบอัตมรณทัศน์ของนักเรียนโดยใช้การ์ตูนที่มีลักษณะ เฉพาะตัวที่แตกต่างกัน

กัน 4 ลักษณะ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

เป็นเด็กนักเรียนชายและหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 335 คน เป็นชาย 185 คน และเป็นหญิง 150 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

เป็นเด็กนักเรียนชายและหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คนที่มีคะแนนจากแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งประเมินโดยอาจารย์แนะแนวร่วมกับอาจารย์ประจำชั้น และมีเกณฑ์ของคะแนนอยู่ในระดับต่ำสุดเรียงตามลำดับจนครบ 80 คน จัดการสุ่มอย่างง่ายแบ่งเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน กำหนดเป็นกลุ่มทดลองที่ 1, 2, 3 และ 4 โดยวิธีการจับสลาก

3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

- 3.1 สไลด์การ์ตูนที่ตัวดำเนินเรื่องมีลักษณะ เฉพาะตัวแตกต่างกัน 4 แบบ จำนวน

4 ชุดคือ

- 3.1.1 สไลด์การ์ตูนที่ตัวดำเนินเรื่องมีลักษณะ เฉพาะตัวแบบสุภาพชนคนดี

(The Cute Type)

- 3.1.2 สไลด์การ์ตูนที่ตัวดำเนินเรื่องมีลักษณะ เฉพาะตัวแบบแข็งแกร่งดุรัน

(The Tough Type)

3.1.3 สไลด์การ์ตูนที่ตัวดำเนินเรื่องมีลักษณะเฉพาะตัวแบบเอาตัวรอด

(The Screwball Type)

3.1.4 สไลด์การ์ตูนที่ตัวดำเนินเรื่องมีลักษณะเฉพาะตัวแบบเซื่องซึม

(The Goofy Type)

3.2 แบบทดสอบวัดอัตรารับรู้ของสมศรี จัตรีวัฒนา แบ่งแบบทดสอบออกเป็น 6 ด้าน จำนวน 126 ข้อความ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.91

4. การดำเนินการทดลอง

4.1 การทดสอบครั้งแรก (Pre-test) ทำการทดสอบวัดอัตรารับรู้ของกลุ่มทดลอง ทั้ง 4 กลุ่ม ตามคู่มือดำเนินการทดสอบของแบบทดสอบ

4.2 ขั้นการทดลอง

หลังจากทำการทดสอบครั้งแรกแล้ว 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับ กลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม ดังนี้

4.2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 ดูสไลด์การ์ตูนที่มีเสียงประกอบในเทปบันทึกเสียงที่มี ตัวดำเนินเรื่องลักษณะเฉพาะตัวแบบสุภาพชนคนดี (The Cute Type)

4.2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 ดูสไลด์การ์ตูนที่มีเสียงประกอบในเทปบันทึกเสียงที่มี ตัวดำเนินเรื่องลักษณะเฉพาะตัวแบบแข็งแรงดุดัน (The Tough Type)

4.2.3 กลุ่มทดลองที่ 3 ดูสไลด์การ์ตูนที่มีเสียงประกอบในเทปบันทึกเสียงที่มี ตัวดำเนินเรื่องลักษณะเฉพาะตัวแบบเอาตัวรอด (The Screwball Type)

4.2.4 กลุ่มทดลองที่ 4 ดูสไลด์การ์ตูนที่มีเสียงประกอบในเทปบันทึกเสียงที่มี ตัวดำเนินเรื่องลักษณะเฉพาะตัวแบบเซื่องซึม (The Goofy Type)

4.3 การทดสอบครั้งหลัง (Post-test) ให้กลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม ทำการทดสอบ อัตรารับรู้ทันที หลังจากการดูสไลด์การ์ตูนจบลง ทั้งนี้ ดำเนินการทดสอบเช่นเดียวกับการทดสอบ ครั้งแรก

4.4 นำแบบทดสอบทั้งสองครั้งมาตรวจให้คะแนน

4.5 นำคะแนนดิบที่ได้จากการทดสอบมาทำการวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ค่าสถิติพื้นฐานและค่านัยสำคัญของการทดสอบวัดอัตรารหัสก่อนดำเนินการทดลอง และภายหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1, กลุ่มทดลองที่ 2, กลุ่มทดลองที่ 3 และกลุ่มทดลองที่ 4

5.2 วิเคราะห์ความแปรปรวนของการพัฒนาอัตรารหัสของกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. จากการทดสอบวัดอัตรารหัสก่อนและหลังทำการทดลองในกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม พบว่า กลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม มีคะแนนจากการสอบวัดอัตรารหัสก่อนทำการทดลองและภายหลังทำการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่า ลักษณะเฉพาะตัวของการ์ตูนที่แตกต่างกัน 4 แบบ ต่างสามารถทำให้นักเรียนมีการพัฒนาอัตรารหัสไปในด้านบวก

2. จากการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า การพัฒนาอัตรารหัสของกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าลักษณะเฉพาะตัวของการ์ตูนที่แตกต่างกัน 4 แบบ มีผลต่อการพัฒนาอัตรารหัสไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาอัตรารหัสโดยใช้สไลด์การ์ตูนที่ตัวดำเนินเรื่องมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกัน 4 แบบ ซึ่งผลของการศึกษามีดังนี้

1. กลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม ที่ได้ดูสไลด์การ์ตูนที่ตัวดำเนินเรื่องมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกัน 4 แบบ มีอัตรารหัสสูงกว่าก่อนดูสไลด์การ์ตูนทั้ง 4 แบบ ซึ่งผลนี้เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย

จากการศึกษาเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองแขม ในการทดสอบครั้งแรก แล้ววิเคราะห์คะแนนของกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม มาตรวจทำให้คะแนน พบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 80 คน มีอัตรารหัสในระดับต่ำ คือมีคะแนนจากแบบทดสอบต่ำกว่าเกณฑ์คะแนนขั้นต่ำจำนวน 55 คน และมีคะแนนจากแบบทดสอบสูงกว่าเกณฑ์คะแนนขั้นต่ำจำนวน 25 คน การแบ่งระดับอัตรารหัส แบ่งตามรายงานการวิจัยของสมศรี นัตรวัดณา

หลังจากกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม ได้ดูสไลด์การ์ตูนที่ตัวดำเนินเรื่องมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกัน 4 แบบแล้ว เมื่อทำการทดสอบอีกครั้งพบว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่มเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อันเป็นผลของการพัฒนาอัตมรณทัศน์อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กาญจณี แก้วทรวง (2522 : 34-36) ว่า การทำให้ "แม่แบบ" ที่เป็นแบบอย่างที่ดีทำให้เด็กวัยรุ่นเปลี่ยนแปลงอัตมรณทัศน์ไปในทางที่ดีขึ้น และธงชัย วจนวิภาค (2525 : 42-43) พบว่า ผลการใช้แม่แบบ ท้าให้อัตมรณทัศน์และการปรับตัวของนักเรียนที่มีพฤติกรรมขัดต่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น การที่กลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่มเปลี่ยนแปลงอัตมรณทัศน์จากเดิมสอดคล้องกับทฤษฎีของเฮอร์ลอค (Hurlock. 1967 : 4) ที่ว่า เด็กวัยรุ่นตอนต้นนั้น เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับตนเองจึงเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วไปด้วย

จากการสัมภาษณ์อาจารย์แนะแนวและอาจารย์ประจำชั้น พบว่าผู้เข้าร่วมทดลองบางส่วนเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ผิดวินัยและบางส่วนเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ค่อนข้างเก็บตัว ไม่กล้าแสดงออก และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งเอนกกุล กริแสง (2521 : 95-97) กล่าวว่า พัฒนาการของอัตมรณทัศน์ของเด็กวัยรุ่น เป็นช่วงแสดงให้เห็นอิทธิพลของความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเองในทางบวกหรือลบ จะมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมในลักษณะต่าง ๆ และจะสะท้อนให้เห็นว่าเด็กมองคนอื่นอย่างไร ถ้าเด็กมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองในทางบวก ก็จะมีพฤติกรรมต่อคนอื่นที่ดีเยี่ยมกับตน เห็นคุณค่าในผู้อื่น ท้าให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม ในทางตรงกันข้ามเด็กที่มีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในทางลบ เด็กจะแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพียวัว เกาทันท์ทอง (2534 : 80-82) ที่พบว่า อัตมรณทัศน์เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านวินัยเป็นอันดับ 3 รองจากการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

ในระหว่างทำการทดลองนั้น ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของผู้ถูกทดลอง พบว่าผู้เข้าร่วมการทดลองมีความกระตือรือร้นและสนใจเข้าร่วมการทดลองครั้งนี้ และขณะที่ฉายสไลด์การ์ตูนผู้เข้าร่วมการทดลองได้ให้ความสนใจในเรื่องที่เสนอเป็นอย่างดี ดังแนวความคิดของบราวน์ (Brown. 1959 : 187) และคินเดอร์ (Kinder. 1959 : 150) ที่ว่า สไลด์การ์ตูนที่มีเสียงประกอบจะเป็นสื่อที่ท้าให้ผู้ดูเกิดความสนใจท้าใหม่ และเข้าใจเนื้อหาได้ดีซึ่งสอดคล้อง

กับการศึกษาของพิทแมน (Pittman. 1958 : 238) เกี่ยวกับอิทธิพลของการ์ตูนที่มีต่อเด็ก พบว่าการ์ตูนมีอิทธิพลต่อเด็กมาก โดยสามารถเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของเด็กได้อย่างมาก ซึ่ง ประเสริฐ มาสุปรีดี (2522 : 15) กล่าวว่า เด็กที่ชอบการ์ตูน จะมีความรู้สึกว่าตัวเองเป็นตัวเอกของเรื่อง เป็นผู้มีความสามารถในการต่อสู้กับอุปสรรคและความบีบคั้นต่าง ๆ ได้ จาก ผลการศึกษาวิจัยต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาแล้วนี้และทฤษฎีของแบนดูรา (Bandura and Walters. 1963 : 49) ที่ว่าโรดทัศน์วัสดุเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการช่วยให้นักเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การมีคาบบรรยายประกอบ ย่อมเป็นการส่งเสริมให้กลุ่มตัวอย่างได้ซึ่งประสาทสัมผัสหลายด้าน พร้อม ๆ กัน เป็นผลให้เกิดการพัฒนาอัตมรณทัศน์ได้เร็วขึ้น

2. การ์ตูนที่มีลักษณะ เฉพาะตัวของตัวดำเนินเรื่องแตกต่างกัน 4 แบบ มีผลต่อการพัฒนา อัตมรณทัศน์ของกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่มไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ อัตมรณทัศน์ของกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม ภายหลังจากทดลอง มีการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการพัฒนาอัตมรณทัศน์ของกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม เพื่อศึกษาว่า ลักษณะเฉพาะของตัวดำเนินเรื่องทั้ง 4 แบบ คือ แบบสุภาพชนคนดี แบบแข็งแรงดุเดือด แบบเอาตัวรอด และแบบเชิงอิมิ แบบใดมีผลต่อการพัฒนาอัตมรณทัศน์มากที่สุด ผลจากการศึกษา พบว่า ลักษณะเฉพาะตัวของตัวดำเนินเรื่องทั้ง 4 แบบ สามารถพัฒนาอัตมรณทัศน์ของเด็กได้ใน ระดับใกล้เคียงกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสไลด์ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้านั้น เป็นสไลด์ การ์ตูนซึ่งเป็นสื่อที่เด็กชอบและสนใจมากประเภทหนึ่ง ดังที่โรนส์ (Sones. 1944 : 238-239) กล่าวว่า การ์ตูน เป็นสิ่งที่น่าสนใจและจัดเป็นกิจกรรมพิเศษสำหรับแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล ได้เหมาะสมกับความต้องการอีกด้วย ประกอบกับผู้เข้าร่วมการทดลองนั้น คัดเลือกโดยใช้ระดับ คะแนนจากแบบสังเกตความเชื่อมั่นตนเอง ซึ่งมีระดับคะแนนที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่า เด็กเหล่านี้จะมีพฤติกรรมและการรับรู้ด้านต่าง ๆ ใกล้เคียงกัน จึงเป็นผลทำให้การพัฒนา อัตมรณทัศน์ของกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ดังที่นงนุช วจนเลิศ (2532 : 127) พบว่า อัตมรณทัศน์ เป็นตัวแปรพื้นฐานที่จะกระทบกระเทือนและควบคุมการรับรู้และ พฤติกรรมของบุคคล ในทางกลับกันพฤติกรรมและการรับรู้ก็กระทบกระเทือนอัตมรณทัศน์เช่นกัน นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยของสมิทร ผลจรรุญ (2522) และจงดี บุญประสงค์ (2532) ที่ว่า ภาพการ์ตูนที่ต่างแบบกันมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กไม่แตกต่างกัน เพราะการ์ตูนสามารถที่จะให้

ความเพลิดเพลินและตอบสนองความชอบ ความต้องการของเด็กได้ ดังนั้น เมื่อผู้เข้าร่วมการทดลองทั้ง 4 กลุ่ม ได้ดูสไลด์การ์ตูนที่มีลักษณะเฉพาะตัวของตัวดำเนินเรื่องแตกต่างกัน จึงมีการพัฒนาอัตรารักษณั้ได้ใกล้เคียงกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทางการศึกษา

1.1 การ์ตูนเป็นสื่อที่เด็กชอบและให้ความสนใจมาก ในปัจจุบันมีการนำเสนอการ์ตูนในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ โทรทัศน์ และภาพยนตร์การ์ตูน โดยเฉพาะในลักษณะของหนังสือการ์ตูนนั้น เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมมาก เนื่องจากสามารถหาซื้อได้ง่าย ในปัจจุบันหนังสือการ์ตูนจากต่างประเทศเป็นที่นิยมของเด็กวัยรุ่น ทั้งวัยรุ่นตอนต้นและตอนปลาย เพราะมีเนื้อหาที่ดึงดูดความสนใจของเด็กวัยนี้ การที่เด็กได้อ่านหนังสือนั้นถือเป็นการเรียนรู้อย่างหนึ่ง ซึ่งเด็กจะเลียนแบบพฤติกรรมตามตัวเอกที่เด็กชื่นชอบ ถ้าพฤติกรรมของตัวเอกเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ก็จะทำให้เด็กเลียนแบบดังกล่าวได้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาและความคับข้องใจ การให้คำแนะนำและส่งเสริมให้เด็กอ่านหนังสือที่เหมาะสม และเสริมสร้างพัฒนาการทางสมองของเด็กเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ครูผู้สอนและผู้ปกครองควรให้ความสนใจ เพื่อที่จะให้เด็กเหล่านั้นได้รับการพัฒนาไปตามขั้นตอนที่ดีและสมบูรณ์

1.2 อัตรารักษณั้ของบุคคลแต่ละคนมีอิทธิพลและเป็นผลต่อแนวทางการแสดงพฤติกรรมของเขา ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กควรจะร่วมมือกันสนับสนุนให้เด็กมีอัตรารักษณั้สูงขึ้น ด้แก่การยอมรับว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและตัดสินใจในครอบครัว, โรงเรียน และสังคม ให้เด็กได้เข้าใจตนเอง รู้ถึงความสามารถของตนเอง ให้การยกย่องชมเชยเมื่อเขาทำดีจะทำให้เขามองเห็นคุณค่าของตนเอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองในด้านที่ดีและเหมาะสมตลอดจนยอมรับ และแก้ไขในส่วนที่ผิดของตนเองได้ อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาให้เขาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีจิตสำนึกที่ดีงาม และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1.3 อัตรารักษณั้เป็นสิ่งที่ต้องใช้ระยะเวลาในการปลูกฝังให้อยู่ในความรู้สึกนึกคิดอย่างค่อยเป็นค่อยไป ดังนั้น ถ้าต้องการให้เด็กมีอัตรารักษณั้ที่ดีเราควรที่จะเริ่มปลูกฝังเสียตั้งแต่ในวัยเด็ก พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรตระหนักถึงการอบรมเลี้ยงดู ควรให้ความรัก ความอบอุ่น

ความเอาใจใส่ดูแล ให้ความยุติธรรมและยอมรับในความคิดความสามารถของเด็ก ฝึกให้เด็กได้รู้จักคิดและตัดสินใจได้เอง จะช่วยให้เด็กได้พัฒนาความสามารถและแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม เด็กจะเกิดการรับรู้และเกิดการสร้างอัตมโนทัศน์ที่ตรงกับโลกภายนอกของเขาได้

2. ข้อเสนอแนะในการทาวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาอัตมโนทัศน์ในลักษณะเดียวกันนี้ แต่ให้มีกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม เพื่อดูว่ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีการพัฒนาอัตมโนทัศน์แตกต่างกันหรือไม่

2.2 ควรเพิ่มเวลาในการทดลอง โดยทำการทดลองซ้ำหลาย ๆ ครั้งและทิ้งช่วงเวลาพอสมควร เพื่อดูว่าการพัฒนาอัตมโนทัศน์ ในแต่ละครั้งนั้น แตกต่างกันหรือไม่

2.3 ควรศึกษาลักษณะเฉพาะตัวของการ์ตูนทั้ง 4 แบบ ในการพัฒนาอัตมโนทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเฉพาะกลุ่ม เช่น เด็กประพตติศิวินัย เด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว เด็กที่มีพฤติกรรมเก็บตัวหรือวิตกกังวล เพื่อจะได้ทราบว่าลักษณะเฉพาะตัวของการ์ตูนทั้ง 4 แบบ ดังกล่าวจะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาอัตมโนทัศน์ของเด็กเหล่านี้ได้หรือไม่

2.4 ควรจะมีการศึกษาถึงตัวแปรบางตัว เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ระดับการศึกษาของพ่อแม่ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การคบเพื่อน เป็นต้น ที่มีผลต่ออัตมโนทัศน์ของบุคคล ทั้งในเพศชายและเพศหญิง เพื่อให้ได้ข้อมูลในการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาอัตมโนทัศน์ของเด็กได้

2.5 ควรจะได้เน้นลักษณะเฉพาะตัวของการ์ตูนทั้ง 4 แบบ ไปทดลองใช้ในการพัฒนาบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ เช่น ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านการเป็นผู้นำ เป็นต้น

2.6 ควรจะหาเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ มาช่วยในการเสริมสร้างและพัฒนาอัตมโนทัศน์ของเด็กต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. จิตวิทยาสังคม. เอกสารรณรงค์ของภาควิชาการแนะแนวจิตวิทยาการศึกษา
กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- กาญจณี แก้วทอง. การใช้เทคนิค "แม่แบบ" เพื่อเปลี่ยนมโนภาพแห่งตนของเด็กวัยรุ่นในสถาน
สงเคราะห์บ้านศรีธรรมราช. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- จงดี บุญประสงค์. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัยจากการเรียนด้วย
หนังสือการ์ตูนที่แทรกคำถามระหว่างเนื้อหากับการเรียนด้วยหนังสือการ์ตูนที่มีคำถามท้าย
เนื้อหา. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2532. อัดสำเนา.
- จารีศ บุญญานันท์. มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวลและความต้องการสัมฤทธิ์ผลของเด็กที่ประพฤติก
ล้อยตามสังคมและขัดกับสังคม. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2515. อัดสำเนา.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล ความเกรงใจและลักษณะความเป็นผู้นำ
ของนักเรียนที่เป็นผู้นำและนักเรียนที่เป็นผู้ตามในระดับชั้น ม.ศ. 3 ปีการศึกษา 2514.
ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2514.
อัดสำเนา.
- ชูชีพ อ่อนโรคสูง. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความมั่นใจในตนเอง
กับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2534.
- เชิดศักดิ์ โฉมาสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา
และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

เดโช สวานานนท์. จิตวิทยาสำหรับครูและผู้ปกครอง. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
2510.

ทัศนมา ระเบียบดี. ผลการวิจัยเทคนิค "แม่แบบ" โดยใช้สไลด์การ์ตูนเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่น
ในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย กรุงเทพมหานคร.
ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
อัสสาเนา.

ธงชัย วจนวิภาค. ผลของตัวแบบที่มีต่ออัตมโนทัศน์และการปรับตัวทางด้านสังคมของนักเรียนชาย
ที่ประพฤติขัดต่อสังคม ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนพระนารายณ์ จังหวัดลพบุรี.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525. อัสสาเนา.

นงนุช วจนเลิศ. การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองของนักเรียนวัยรุ่น.
ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
อัสสาเนา.

นันทิกา แยมสรवल. การศึกษาสถานภาพทางครอบครัวที่สัมพันธ์กับมโนภาพแห่งตน และพฤติกรรม
ตอบสนองระหว่างบุคคล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี. ปริชญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัสสาเนา.

บังอร เสตนนท์. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตนเองอย่างที่คิดว่าตนเป็น และตนเองอย่างที่คิด
อยากจะเป็นของนักเรียนวัยรุ่นอายุ 13-16 ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระโขนง
จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2512. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัย
วิชาการศึกษาประสานมิตร, 2515. อัสสาเนา.

บุญพอ เพ็ญผล และคณะ. โครงการสุขภาพจิตในโรงเรียน. กองอนามัยโรงเรียน กรมอนามัย
ม.ป.ท. : 2522.

ประทีน คล้ายนาค. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการสอนด้วยหนังสือการ์ตูน กับการสอนปกติ. ปริชญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัสสาเนา.

- ประสงค์ สุรสิทธิ์. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ด้านความเข้าใจของนักเรียนจากการอ่านหนังสือบทเรียนภาษาอังกฤษที่มีแต่ตัวอักษร บทเรียนภาษาอังกฤษที่มีตัวอักษรประกอบภาพการ์ตูน และบทเรียนภาษาอังกฤษที่ผูกเนื้อเรื่องเป็นการ์ตูนเรื่องในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515. อัดสำเนา.
- ประเสริฐ มาสุปรีดี. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการใช้การสอนด้วยหนังสือการ์ตูนกับการสอนตามปกติ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- เพ็ญ สัจจน้อย. การศึกษาผลการเรียนและความคงทนในการจำจากการเรียนรู้ด้วยหนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่องโดยตัวเอกที่นักเรียนชอบแตกต่างกัน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- เพียว เกาทัดทอง. การศึกษาพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- พรรณทิพย์ เกกะนันท์. การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของวัยรุ่น. วารสารครุศาสตร์, 2515.
- _____. "อ้อมرنทัศน์", ใน ประมวลบทความทางวิชาการศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยงานพิเศษ กรมการฝึกหัดครู, 2517.
- พรรณี ชูทัย. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : วรุณการพิมพ์, 2522.
- ไพศาล กุศลวัฒน์. การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากหนังสือการ์ตูนแบบภาพถ่ายผสมการ์ตูนกับหนังสือการ์ตูนแบบภาพการ์ตูนธรรมดา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- มาลี วงษ์แก้ว. ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

- รัตนา ไกรสีหนาท. การศึกษาเปรียบเทียบอัตมรณทัศน์ สุขภาพจิตและความพึงพอใจในงานของ
พยาบาลวิชาชีพและพยาบาลเทคนิค. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- รุ่งนภา ทีละ. ความสัมพันธ์ระหว่างอัตมรณทัศน์ ความเชื่ออาณานิคมในตน อาณานิคมนอกตน
และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2522. อัดสำเนา.
- ฤทัยรัตน์ ทรเสนา. การพัฒนาอัตมรณทัศน์หลายมิติของนักศึกษาพยาบาลที่มีทัศนคติต่อวิชาชีพ
แตกต่างกัน ครอบคลุมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- วัฒนา พัทธราวิช. หลักการแนะแนว : เอกสารประกอบการสอนจิตวิทยาการแนะแนว
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- วิมล สุวรรณมณี. การเปรียบเทียบมรณภาพแห่งตนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
อาชีวศึกษาที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่มและนักเรียนอาชีวศึกษาทั่วไป. ปริชญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.
2533). กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2534.
- _____ . รายงานการสำรวจความสนใจและรสนิยมในการอ่านของเด็กและเยาวชนไทย.
กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2520.
- สมศรี จัตรวัฒนา. การสร้างแบบทดสอบวัดมรณภาพแห่งตนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- สมัคร ผลจากรูญ. รูปแบบของภาพการ์ตูนที่ส่งผลต่อการเรียนระดับประถมศึกษา. ปริชญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- สังเขต นาคไพจิตร. "การ์ตูน", ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2530.

สุรัชทัยธรรมมาราช. มหาวิทยาลัย. เอกสารประกอบการสอนชุดการพัฒนาพฤติกรรมเด็กเล่ม 2.

กรุงเทพฯ : กราฟฟิคอาร์ต, 2524.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร, 2510.

แสงเดือน บุญไทร. ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้เกี่ยวกับตนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของวัยรุ่น.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514. อัดสำเนา.

อาไพ ศิริพัฒน์. "ความนึกคิดเกี่ยวกับตน", วารสารครุศาสตร์, 2 : 5-6 ; สิงหาคม-พฤศจิกายน 2515.

อุทุมพร (ทองอุทัย) จามรมาน. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

เอนกกุล กริแสง. จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา. เอกสารประกอบการสอน มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2521.

Allport, Gordon W. Pattern and Growth in Personality. New York : Holt, Rinehart & Winston, Inc., 1961.

Bandura, Albert and Richard H. Walters. Social Learning and Personality Development. New York : Holt, Rinehart & Winston, Inc., 1963.

Brown, James W. and others. Audio-Visual Instruction for Communication. 3rd ed., New York : McGraw-Hill Book Co., 1959.

Child Study Association of America. Our Children Today. New York : The Viking Press, 1952.

Coopersmith, S. "A Method for Determining Types of Self Esteem," in Journal of Educational Psychology. 50 : 87-92 ; 1959.

Eysenck, Hen J. The Structure of Human Personality. London : Methuen & Co., Ltd. 1970.

Gale, Raymond F. Developmental Behavior. 2nd ed., London : The McMillan Co., 1974.

Hamd, Zahran A.S. "The Self-Concept in the Psychological Guidance of Adolescents," in The British Journal of Education Psychology. 37 : 225 ; June, 1967.

Hurlock, Elizabeth B. Adolescent Development. 3rd ed., New York : McGraw-Hill Book Co., 1967.

_____. Children Development. New York : McMillan Co., 1978.

Jersild, Authur T. The Psychology of Adolescence. New York : McMillan Co., 1967.

_____. In Search of Self. New York : Columbia University, 1966.

Kinder, Jame S. Audio-Visual Materials and Techniques. 2nd ed., New York : America Company, 1959.

- Koch, Dale Roy. "Concept of Self and Mathematics Achievement," in Dissertation Abstracts International. 32 (3) : 1081-A ; September, 1971.
- McCannell, J.V. Understanding Human Behavior. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1974.
- Nails, Odell. "Positive Self-Concept as and Influence for Academic Achievement in Inner-City School," in Dissertation Abstracts International. 32 (21) : 138-A ; July, 1971.
- Pittman, David J. "Mass Media and Juvenile Delinquency," Juvenile Delinquency. New York : Philosophical Library, Inc., 1958.
- Rainy, V.C. "Self-Reference in Counseling Interviews," J. of Consult Psychology. 12 : 153-156 ; 1948.
- Wylie, Ruth C. The Self-Concept. Lincoln : University of Nebraska Press, 1961.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ
- เครื่องมือการวิจัย

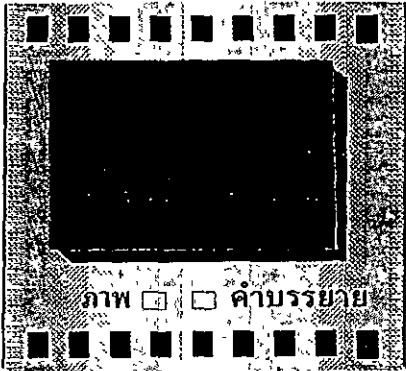
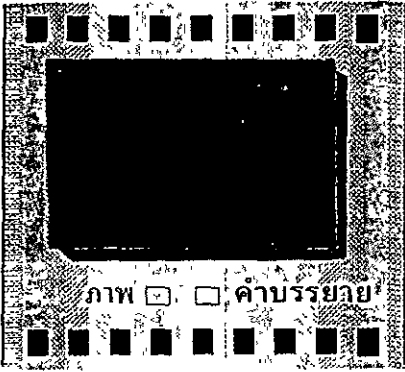
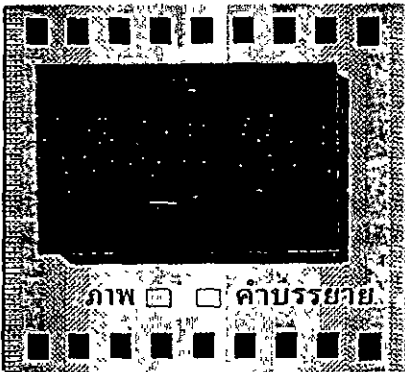
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร. สุรัชย์ สิกขาบัณฑิต ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ผศ. พินิต วัฒนธรม ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. ผศ. พรหมธิดา แสนคาเครือ ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
4. อ. เกษศิรินทร์ ปรีชาชาญชัย หัวหน้าฝ่ายแนะแนวโรงเรียน ระดับ 5 สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
5. คุณพีระ (อมตะ) นาคจีน นักวาดภาพประกอบการ์ตูนอิสระ ได้รับพระราชทานรางวัลภาพประกอบการ์ตูนเด็ก จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี จากหนังสือการ์ตูนเรื่อง "ร่มของคุณยาย" ปี พ.ศ. 2531
6. คุณธีรพงษ์ศักดิ์ สังฆทิพย์ ผู้เขียนภาพประกอบของ บริษัท หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ จำกัด

บทสไลด์ - เทปบันทึกเสียง

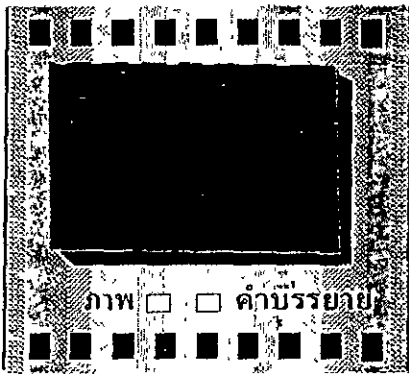
"เรื่องของประสิทธิ์" ชุดที่ 1

ตัวดำเนินเรื่องแบบสุภาพชนคนดี ความยาว 15 นาที

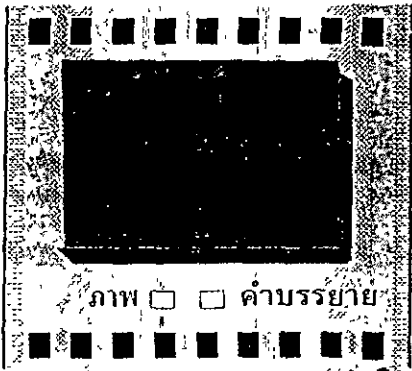
ภาพ	คำบรรยาย
	<p>ดนตรี</p>
	<p>ดนตรี</p>
	<p>เสนอ</p>

ภาพ

คำบรรยาย

ดนตรี

โรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้ สั่งสอนอบรม
เด็กๆให้มีพัฒนาการที่ดีทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ

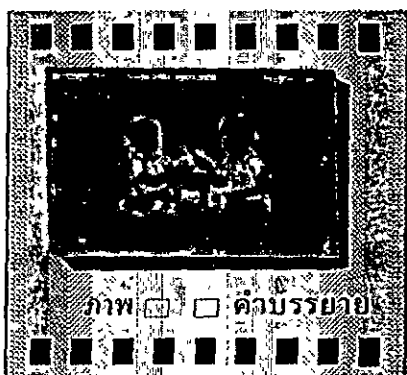
โรงเรียนเป็นสังคมเล็กๆที่สามารถเสริมสร้าง
บุคลิกภาพที่ดี และความเชื่อมั่นในตนเองให้
กับเด็กๆได้ ดังเช่น เด็กชายคนหนึ่งมาฟัง
เรื่องราวของเขาพร้อมกันนะครับ

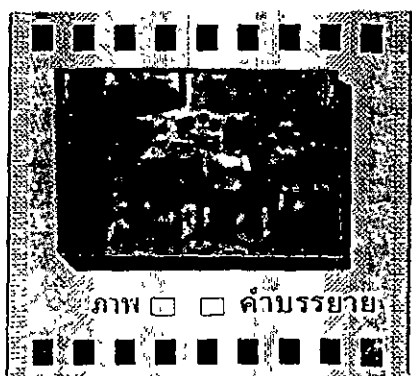
นี่คือเด็กชายประสิทธิ์ เขากำลังเรียนอยู่ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง

ภาพ

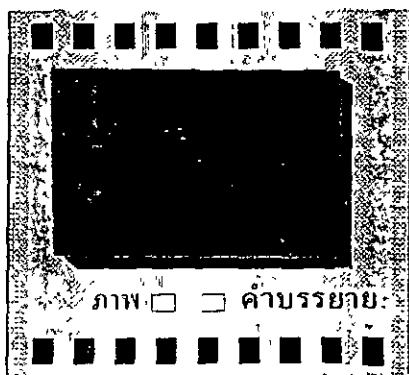
คำบรรยาย

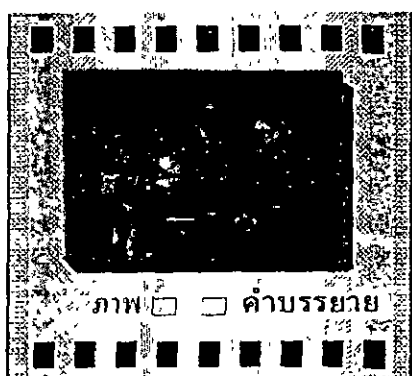
ประสิทธิ์เป็นเด็กสุภาพเรียบร้อย ชยันหมั่นเพียร และมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนๆ

ในช่วงเวลาเรียน ประสิทธิ์จะตั้งใจฟังครูสอน และทำงานที่ครูมอบหมายจนเสร็จเรียบร้อยทุกครั้ง

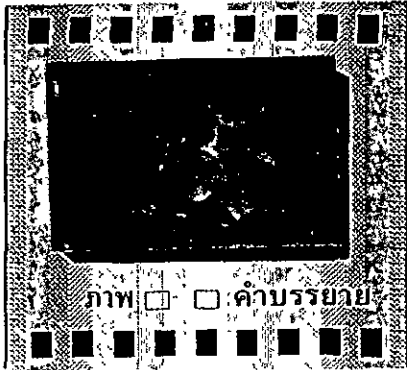
เมื่อมีกิจกรรมที่นักเรียนต้องทำร่วมกัน กลุ่มของประสิทธิ์มักจะได้รับคำชมเชยเสมอ

ประสิทธิ์มีความสุขกับการเรียน การร่วมกิจกรรม และการเล่นกับเพื่อนๆ ที่โรงเรียน

ภาพ

คำบรรยาย

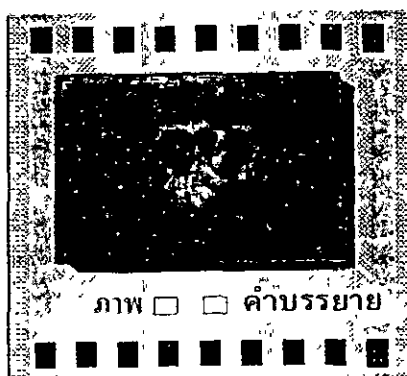
เมื่อกลับถึงบ้าน ประสิทธิ์จะต้องทบทวน
บทเรียนที่เรียนในแต่ละวัน

การปฏิบัติตัวของประสิทธิ์ ทำให้เขาเป็นที่รัก
ของครู และเพื่อนๆ

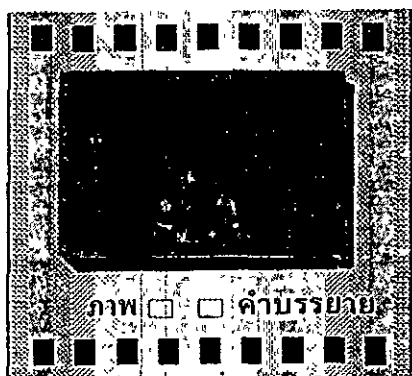
วันนี้เป็นวันสอบปลายภาค ประสิทธิ์มาถึง
โรงเรียนตอนเช้าด้วยท่าทางร่าเริงแจ่มใส

ประสิทธิ์ทำข้อสอบอย่างตั้งใจและรอบคอบ
ข้อสอบที่ทำ ไม่ยากสำหรับคนที่ตั้งใจเรียน
อย่างประสิทธิ์

ภาพ

คำบรรยาย

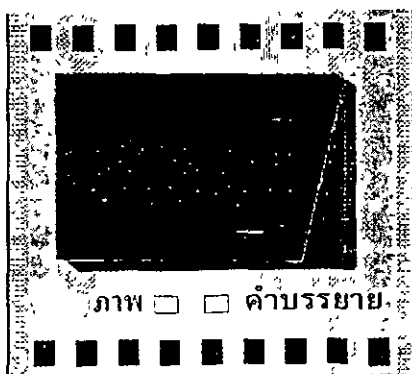
ผลการสอบในภาคเรียนนั้น ประสิทธิภาพได้คะแนนสูง
ที่สุดในห้อง เขารู้สึกดีใจและภาคภูมิใจมาก

แต่ประสิทธิภาพกลับไม่สบายใจเมื่อได้ทราบว่า
มีเพื่อนบางคนสอบไม่ผ่านหลายวิชา

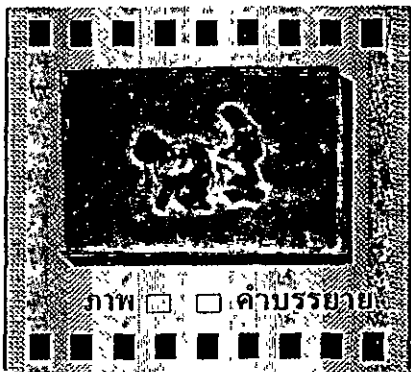
ประสิทธิภาพขออนุญาตเข้าพบครู เพื่อขอคำแนะนำ
ว่าจะช่วยเหลือเพื่อนเหล่านั้นได้อย่างไร

ครูบอกให้ประสิทธิภาพยอมรับความแตกต่างระหว่าง
บุคคล เพราะแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกัน
ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และอุปนิสัย

ภาพ

คำบรรยาย

บางคนมีนิสัยใจร้อน ไม่โง่งาย

บางคนมีนิสัยขี้อาย ไม่กล้าแสดงออก

การยอมรับตนเอง และพยายามแก้ไขข้อบกพร่อง
ของตนเอง จะทำให้ทุกคน สามารถพัฒนาไปใน
ทางที่ดีขึ้น

ครูบอกประสิทธิ์ ควรแนะนำเพื่อนๆให้รับผิดชอบ
ต่อหน้าที่ ตั้งใจเรียนให้มากขึ้น ยอมรับตนเองและ
พยายาม แก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง จะทำให้
เกิดความภาคภูมิใจ และมีความสุข

ภาพ

คำบรรยาย

ประสิทธิ์ปฏิบัติตัวตามที่ครูแนะนำ โดยพยายาม
ช่วยอธิบายบทเรียนที่เพื่อนไม่เข้าใจ

เมื่อทำกิจกรรมกลุ่มประสิทธิ์จะขอให้ทุกคน
ช่วยกันแสดงความคิดเห็น เพื่อฝึกให้กล้าที่
จะแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง

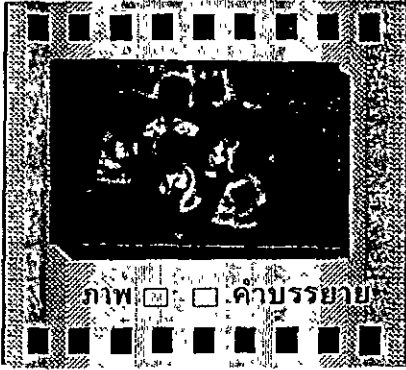
การยอมรับในข้อบกพร่อง และพยายามปรับปรุง
ตัวเอง ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ และมองเห็น
คุณค่าของตัวเอง

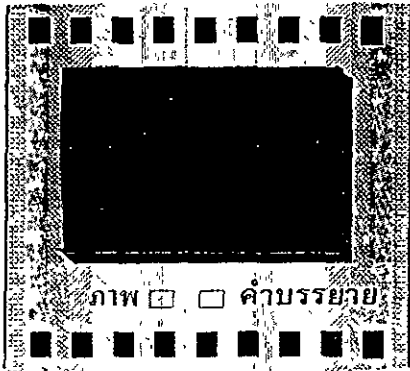
คนทุกคนต่างมีจุดเด่น และข้อบกพร่อง แต่ถ้าเรา
ยอมรับความจริง พยายามแก้ไขข้อบกพร่องของ
ตัวเองอยู่เสมอแล้ว

ภาพ

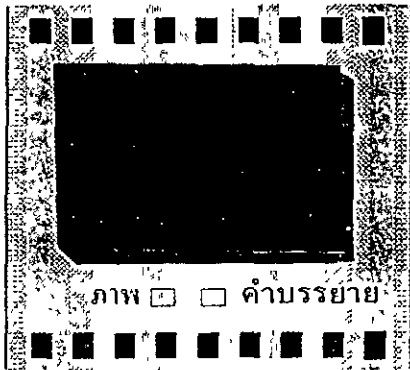
คำบรรยาย

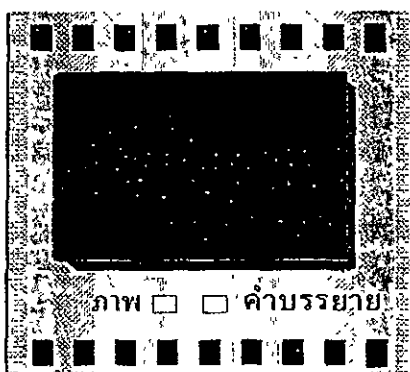
เราก็จะเป็นอีกคนหนึ่งที่มีคุณค่า และมีความหมาย
สำหรับสังคม เหมือนกับประสิทธิ์ และเพื่อน ๆ ынงไ
ละครับ

ดนตรี

ดนตรี

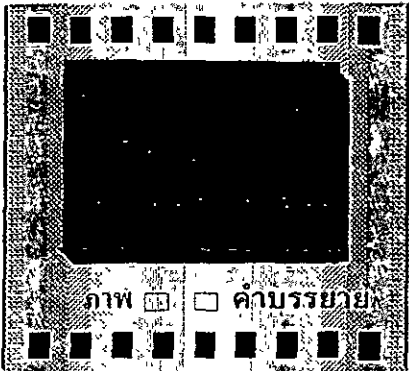
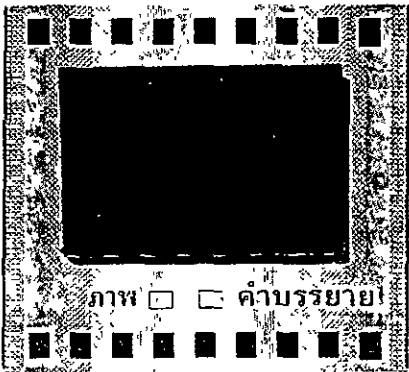
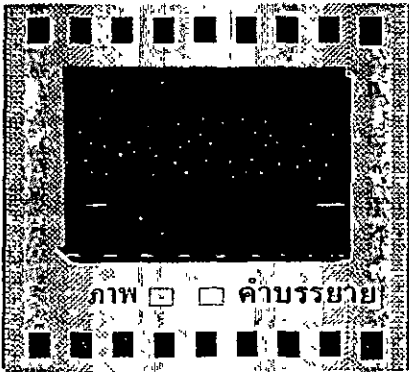

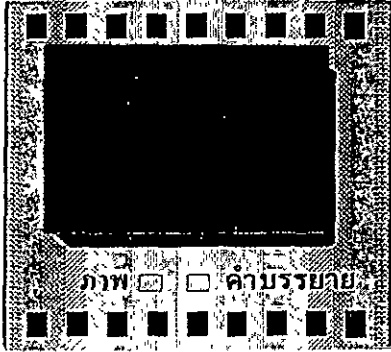
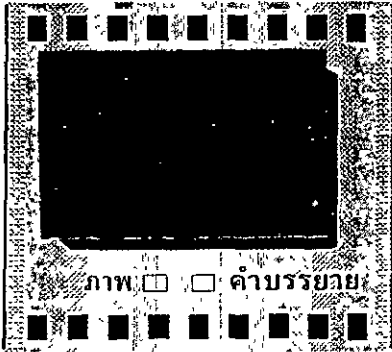

ดนตรี

บทสไลด์ - เทปบันทึกเสียง

"เรื่องของประสิทธิ์" ชุดที่ 2

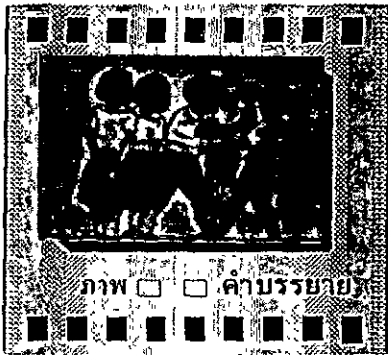
ตัวดำเนินเรื่องแบบแข็งแรงดุดัน ความยาว 15 นาที

ภาพ	คำบรรยาย
	<p>ดนตรี</p>
	<p>ดนตรี</p>
	<p>ดนตรี</p>

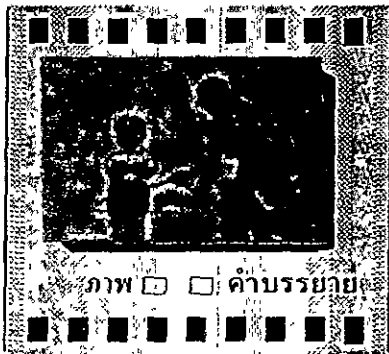
ภาพ	คำบรรยาย
	<p>ดนตรี</p>
	<p>โรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้ สั่งสอนอบรมเด็กๆ ให้มีพัฒนาการที่ดีทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ</p>
	<p>โรงเรียนเป็นสังคมเล็กๆ ที่สามารถเสริมสร้าง บุคลิกที่ดี และความเชื่อมั่นในตนเองให้กับเด็กๆ ได้ ดังเช่น เด็กชายคนหนึ่ง มาฟังเรื่องราวของ เขาพร้อมๆ กันนะครับ</p>
	<p>นี่คือเด็กชายประสิทธิ์ เขากำลังเรียนอยู่ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง</p>

ภาพ

คำบรรยาย

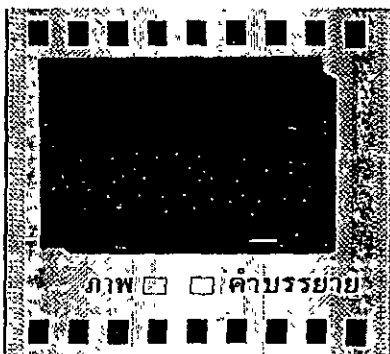
ประสิทธิ์เป็นเด็กที่มีรูปร่างใหญ่โต แข็งแรง และมีนิสัยใจร้อน ไม่โง่งาย และชอบใช้กำลัง เข้าทำร้ายเพื่อนๆ ในเวลาที่ไม่พอใจ

ความใจร้อนของประสิทธิ์ ทำให้เขาถูกครูลงโทษ ในบางครั้ง แต่ประสิทธิ์ก็ยังไม่สามารถปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นได้

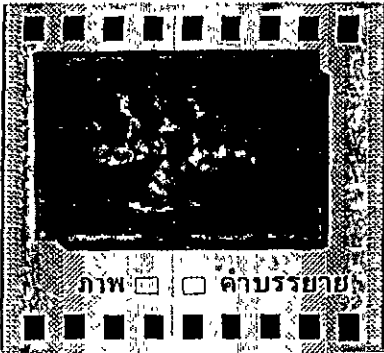
เพื่อนๆ ในห้องได้แต่คอยหลบหลีก เพราะไม่มีประโยชน์อะไรที่จะใช้เหตุผลมาพูดคุยกับประสิทธิ์

แม้ว่าประสิทธิ์จะเป็นเด็กที่แข็งแรงที่สุดในห้อง แต่เรื่องการเรียน เขาไม่ได้เรียนเก่งที่สุดในห้องนะครับ

ภาพ

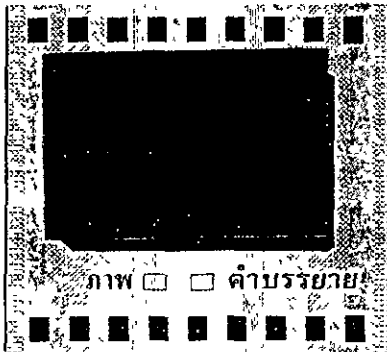
คำบรรยาย

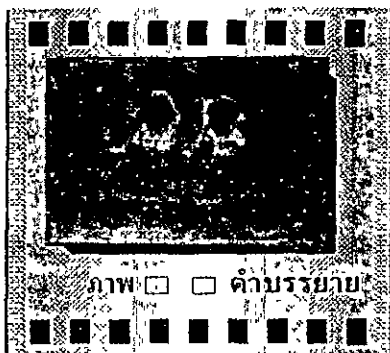
ตรงกันข้าม ผลการเรียนของประสิทธิ์ค่อนข้าง
แย่ เพราะเขาไม่เคยสนใจในการเรียนเท่าที่ควร

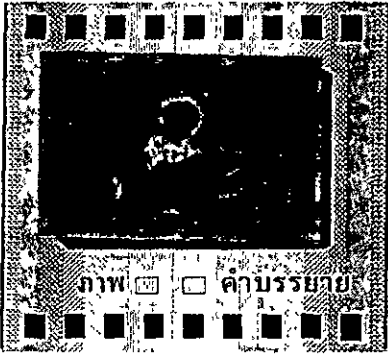

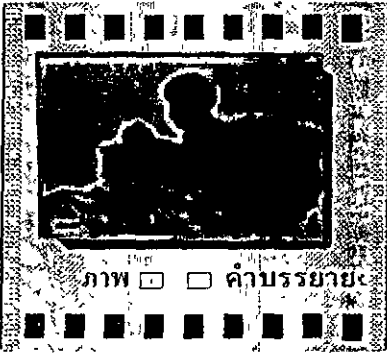
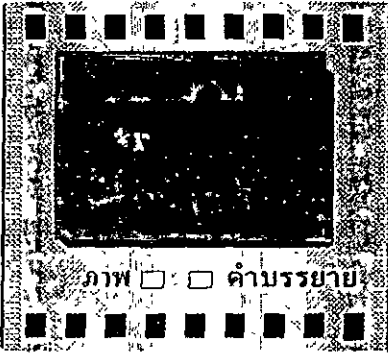
ขณะอยู่ที่โรงเรียน ประสิทธิ์ไม่เคยสนใจที่จะ
ค้นคว้าหาความรู้เหมือนเพื่อนคนอื่นๆ

เมื่อกลับถึงบ้าน ประสิทธิ์ไม่เคยทำงานที่ครู
มอบหมาย จึงมักจะถูกครูดุ หรือลงโทษอยู่เสมอ

บางครั้งประสิทธิ์จะลอกงานจากเพื่อนๆ แต่เขา
ไม่เข้าใจบทเรียนนั้นเลย เมื่อครูซักถามเขาก็
ตอบไม่ได้

ภาพ	คำบรรยาย
	<p>ประสิทธิ์เริ่มเบื่อกิจการมาโรงเรียน เขารู้สึก กังวลใจ และขาดความมั่นใจในตัวเองเมื่อ อยู่ในห้องเรียน</p>
	<p>แม้แต่เพื่อนๆ ในห้อง ก็พากันหลบหน้าประสิทธิ์ จนเขารู้สึกว่า ไม่มีใครชื่นชอบ และจริงจังกับเขา</p>
	<p>ประสิทธิ์เริ่มหยุดโรงเรียนบ่อยๆ โดยไม่มี การแก้ปัญหา และยังทำให้เขาเรียนหนังสือ ไม่ทันเพื่อนๆ</p>
	<p>วันสอบปลายภาค เด็กๆมาโรงเรียนแต่เช้า ประสิทธิ์มาสอบพร้อมกับสีหน้าวิตกกังวลอย่าง เห็นได้ชัด</p>

ภาพ

คำบรรยาย

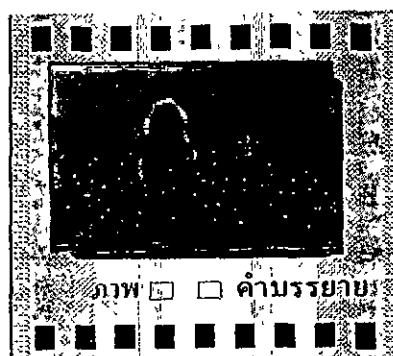
ประสิทธิ์ทำข้อสอบอย่างไม่มั่นใจ นี่แหละครับ
ผลของการไม่ตั้งใจเรียน และหยุดโรงเรียนบ่อยๆ

ผลการสอบในภาคเรียนนั้น ประสิทธิ์สอบไม่
ผ่านหลายวิชา เขาผิดหวัง เสียใจ และพาล
ไม่ไหวกับเพื่อนในห้อง

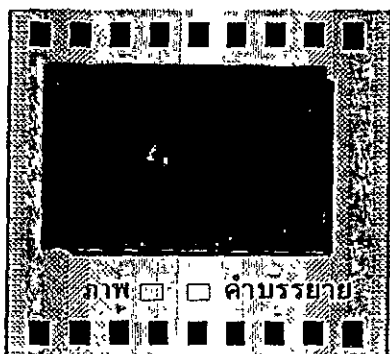
พักกลางวันแล้ว แต่ประสิทธิ์นั่งอยู่คนเดียว
ในห้อง บ่ายวันนั้น ครูเรียกประสิทธิ์ไปพบ

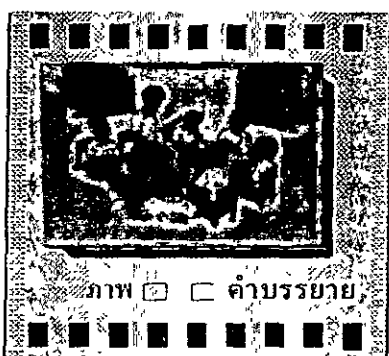
ครูอธิบายให้ประสิทธิ์ฟังว่า การเป็นเด็กรูปร่าง
ใหญ่โต แข็งแรง ซึ่งเป็นที่น่าภาคภูมิใจ แต่ควร
ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและเพื่อน

ภาพ

คำบรรยาย

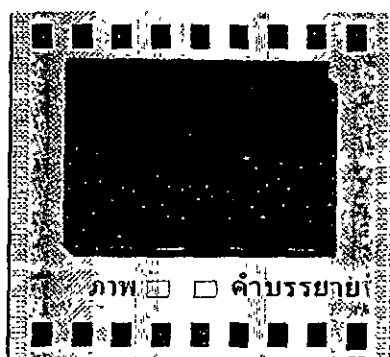
ครูบอกให้ประสิทธิ์ปรับปรุงตัวใหม่ ตั้งใจเรียนให้มากขึ้น ครูและเพื่อนๆ พร้อมทั้งจะช่วยเหลือในเรื่องที่ประสิทธิ์ไม่เข้าใจ

เราอยู่ในสังคมต้องมีเพื่อน ควรปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นได้ การยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น จะทำให้ อยู่ร่วมกับเพื่อนๆ ได้

คนที่ยอมรับตนเอง และพยายามแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง จะทำให้สามารถพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

ประสิทธิ์เข้าใจสิ่งที่ครูสั่งสอน เขาเต็มใจที่จะปรับปรุงพฤติกรรมทางสังคมของตนเองในกลุ่มเพื่อนๆ

ภาพ

คำบรรยาย

ดูซิครับ เด็กชายประสิทธิ์คนใหม่ที่ร่าเริง แจ่มใส มีความสุข และความพอใจในตัวของ ตัวเอง

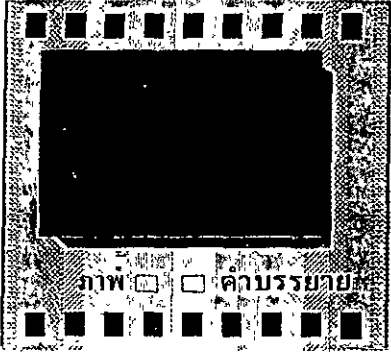
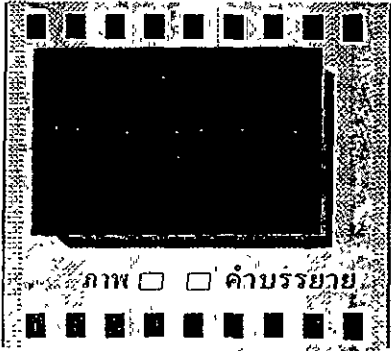
เรื่องของประสิทธิ์ก็จบลงแค่นั้นละครับ เห็น ใหม่ครับ นักเรียน คนแต่ละคนนั้นมีความ แตกต่างกัน การรู้จักยอมรับตนเองจะทำให้ มีความสุขและภาคภูมิใจ

คนทุกคนต่างมีจุดเด่นและข้อบกพร่อง แต่ถ้าเรายอมรับความจริง พยายามแก้ไข ข้อบกพร่อง ของตัวเอง และแสดงพฤติกรรม ต่อสังคมได้ถูกต้อง แล้วเราก็จะเป็น อีกคน หนึ่งที่มีความสุข และมีคุณค่าในสังคม เหมือนกับประสิทธิ์ยิ่งไงละครับ สวัสดิ์ครับ

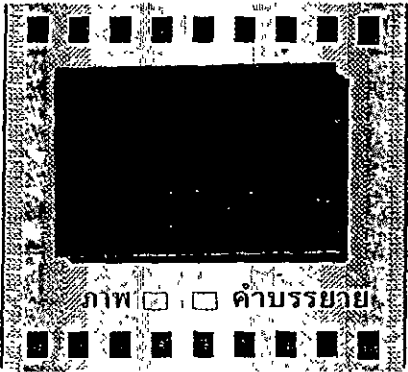
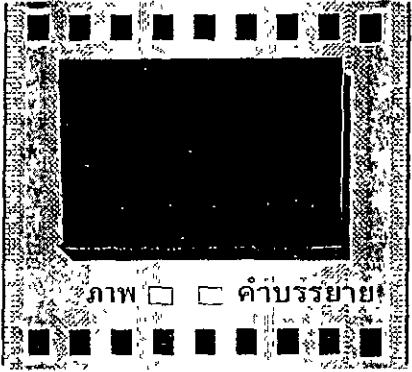
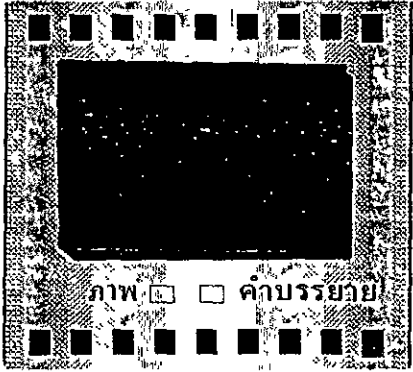
ดนตรี

ภาพ	คำบรรยาย
	ดนตรี
	ดนตรี

บทสไลด์ - เทปบันทึกเสียง

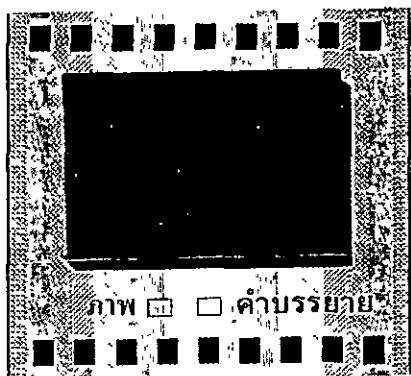
“เรื่องของประสิทธิ์” ชุดที่ 3

ตัวดำเนินเรื่องแบบเอาตัวรอด ความยาว 15 นาที

ภาพ	คำบรรยาย
	<p>ดนตรี</p>
	<p>ดนตรี</p>
	<p>ดนตรี</p>

ภาพ

คำบรรยาย

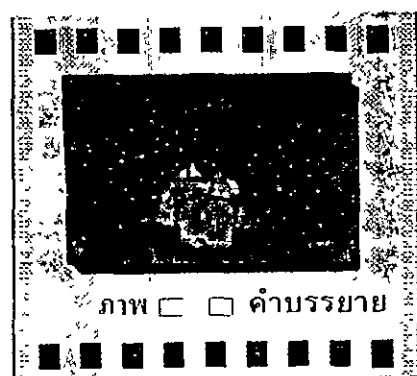
ดนตรี

โรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้ สั่งสอนอบรม
เด็ก ๆ ให้มีพัฒนาการที่ดีทั้งทางด้านร่างกาย
และจิตใจ

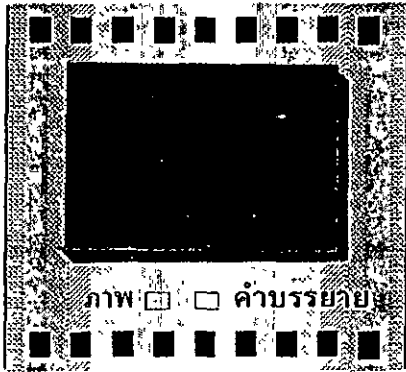
โรงเรียนเป็นสังคมเล็กๆที่สามารถเสริมสร้าง
บุคลิกภาพที่ดี และความเชื่อมั่นในตัวเองให้
กับเด็ก ๆ ได้ ดังเช่นเด็กชายคนหนึ่ง มาฟัง
เรื่องราวของเขาพร้อมกันนะครับ

นี่คือเด็กชายประสิทธิ์ เขากำลังเรียนอยู่ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง

ภาพ

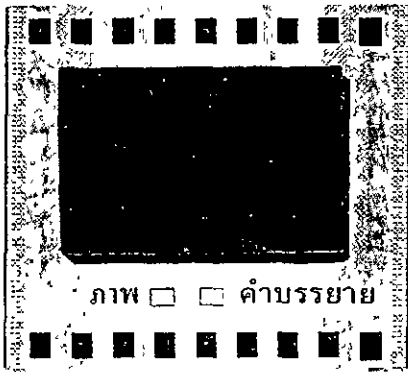
คำบรรยาย

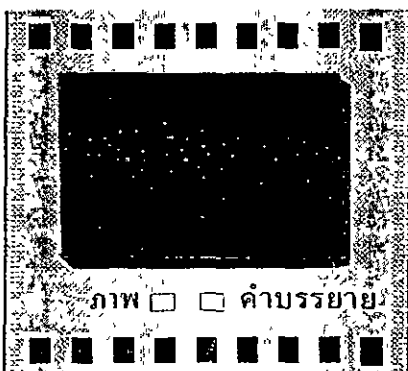
ประสิทธิ์เป็นเด็กที่มีรูปร่างปราดเปรียว
คล่องแคล่ว เฉลียวฉลาด และพูดคุยเก่ง
ที่สุดในห้อง

ประสิทธิ์สามารถเล่าเรื่องต่างๆได้อย่างสนุกสนาน
เพื่อนทุกคนชอบที่จะฟังเขาพูด ไม่ว่าจะเรื่องนั้นจะ
จริงหรือไม่จริงก็ตาม

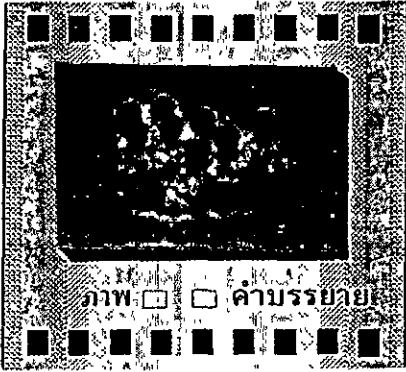
แม้ว่าประสิทธิ์จะเป็นเด็กฉลาด และพูดคุยก
เก่งแต่เรื่องการเรียน เขาไม่ได้เรียนเก่งที่สุดใน
ห้องนะครับ

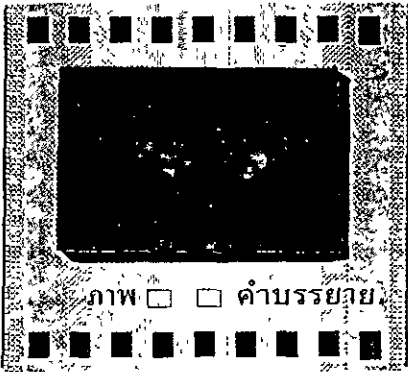
ตรงกันข้าม ผลการเรียนของประสิทธิ์
ค่อนข้างแย่ เพราะเขาไม่สนใจการเรียน
ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน

ภาพ

คำบรรยาย

ในช่วงเวลาเรียน ประสิทธิ์มักจะชวนเพื่อนๆ
คุยจนไม่ได้ฟังครูสอน หรือมอมหมายงาน

งานบางอย่าง ประสิทธิ์จะลอกจากสมุดของ
เพื่อนจนเสร็จ ถ้าครูเห็นหรือซักถาม ประสิทธิ์
ก็มีข้อแก้ตัวที่ดีเสมอ

การเป็นเด็กที่มีไหวพริบ และพูดจาคล่องแคล่ว
ทำให้ประสิทธิ์ลดพ้นความผิดได้ในบางครั้ง
และนี่เองทำให้ประสิทธิ์คิดว่าตนเองสามารถ
เอาตัวรอดได้เก่งกว่าเพื่อนคนอื่น ๆ

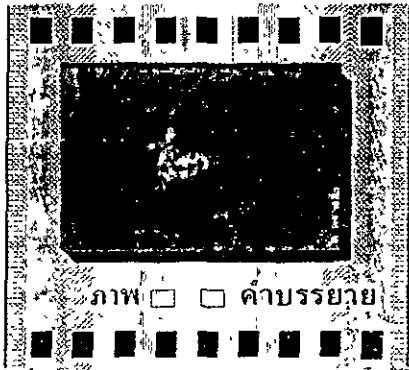

แต่การเรียนนั้นต้องหมั่นฝึกฝนปฏิบัติจึงจะเกิด
ผลดี การขาดสิ่งเหล่านี้ทำให้สติปัญญา และ
ความเฉลียวฉลาดของประสิทธิ์ไม่มีความหมาย
เขารู้สึกว่าสิ่งที่ครูสอนเป็นเรื่องที่ยากมากขึ้น

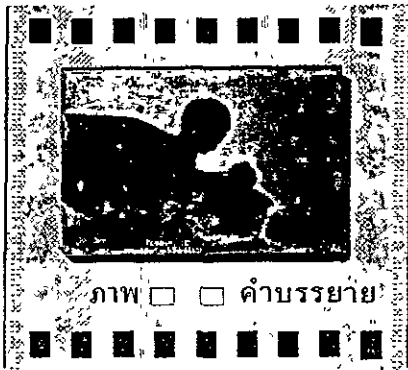
ภาพ

ในระยะหลัง ประสิทธิ์มักจะโดนครูดุหรือลงโทษเสมอ เมื่องานที่มอบหมายทั้งเก่าและใหม่ ไม่เสร็จเรียบร้อยเหมือนเพื่อนคนอื่นๆ

ประสิทธิ์เริ่มเมื่อการเรียน เมื่องานต่างๆ ค้างค้างอยู่เป็นจำนวนมากขึ้น เขาเริ่มกังวลว่าจะถูกครูดุและทำโทษ ประสิทธิ์ขาดความมั่นใจเมื่ออยู่ในห้องเรียน

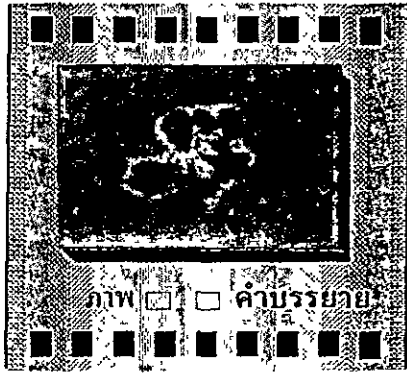
ประสิทธิ์เริ่มหยุดโรงเรียนบ่อยๆ โดยไม่พยายามแก้ปัญหา และยังทำให้เขาเรียนหนังสือไม่ทันเพื่อนๆ

วันสอบปลายภาค เด็กๆมาโรงเรียนแต่เช้า ประสิทธิ์มาสอบพร้อมกับสีหน้าวิตกกังวลอย่างเห็นได้ชัด

ภาพ

คำบรรยาย

ประสิทธิ์ทำข้อสอบอย่างไม่มั่นใจ นี่แหละครับ
ผลของการไม่ตั้งใจเรียน และหยุดโรงเรียนบ่อยๆ

ผลการสอบในภาคเรียนนั้น ประสิทธิ์สอบไม่
ผ่านหลายวิชา เขารู้สึกอับอายและเสียใจมาก
บ้ายวันนั้น ครูเรียกประสิทธิ์ไปพบ

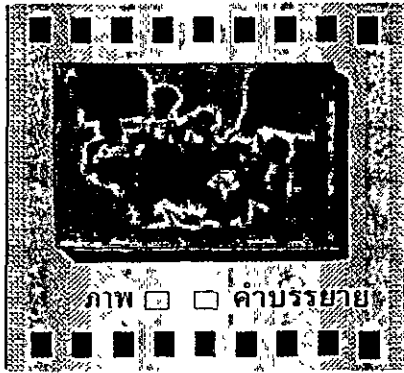
ครูอธิบายให้ประสิทธิ์ฟังว่า การมีสติปัญญา
เฉลียวฉลาด และกล้าพูดคุยเป็นสิ่งที่น่าภาค
ภูมิใจ แต่ควรใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง
และเพื่อนๆ

การขาดความเอาใจใส่ในการเรียนและไม่ฝึกฝน
ปฏิบัติ ทำให้ไม่มีความรู้เท่าเทียมกับเพื่อนคนอื่น

ภาพ

คำบรรยาย

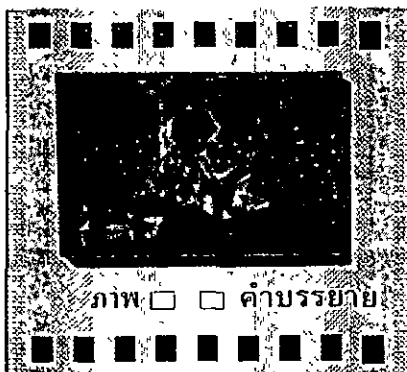
ครูบอกให้ประสิทธิ์ปรับปรุงตัวใหม่ ตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียนให้เต็มกำลังสติปัญญา และรู้จักแบ่งเวลาให้ถูกต้อง

คนที่ยอมรับตนเอง และพยายามแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง จะทำให้สามารถพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

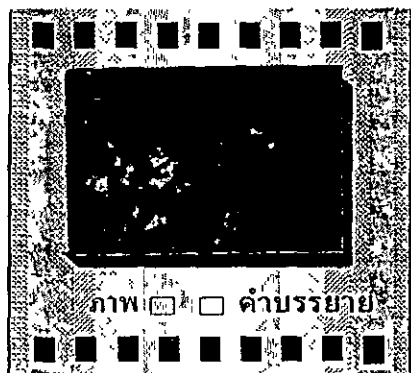

ประสิทธิ์เข้าใจสิ่งที่ครูสั่งสอน เขาตั้งใจที่จะปรับปรุงพฤติกรรมทางสังคมของตนเองและรับผิดชอบต่อหน้าที่ให้มากขึ้น

ประสิทธิ์เริ่มเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เขาใช้ความสามารถและความเฉลียวฉลาดให้เกิดประโยชน์ด้านการเรียนของตัวเองและเพื่อนๆ

คำบรรยาย

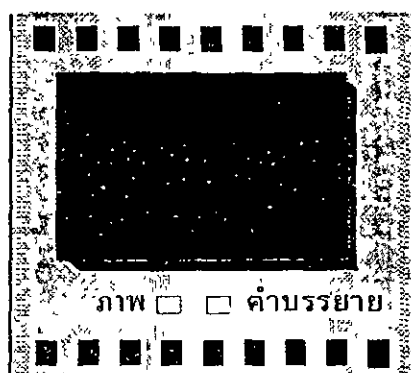
ดูซิครับ เด็กชายประสิทธิ์คนใหม่ที่ร่าเริง
แจ่มใส มีความสุข และความพอใจในตัว
ของตัวเอง

เรื่องของประสิทธิ์ก็จบลงแค่นี้ครับ เห็นไหม
ครับนักเรียน คนแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกัน
การรู้จักยอมรับตัวเองจะทำให้มีความสุขและความ
ภาคภูมิใจ

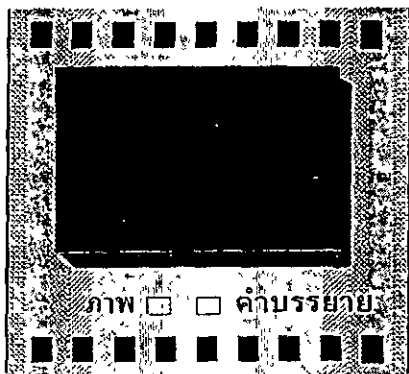
คนทุกคนต่างมีจุดเด่นและข้อบกพร่อง แต่ถ้า
เรายอมรับความจริง พยายามแก้ไขข้อบกพร่อง
ของตัวเอง และแสดงพฤติกรรมต่อสังคมได้ถูก
ต้องแล้ว เราก็จะเป็นอีกคนหนึ่งที่มีความสุขและ
มีคุณค่าในสังคม เหมือนกับประสิทธิ์ยังไงละครับ

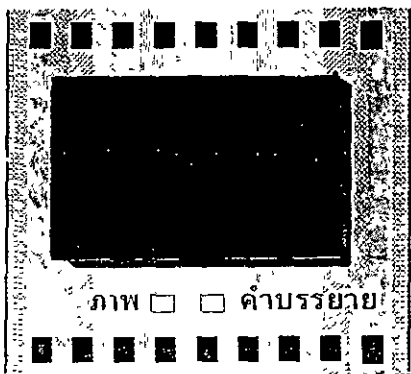
ดนตรี

ภาพ

คำบรรยาย

ดนตรี

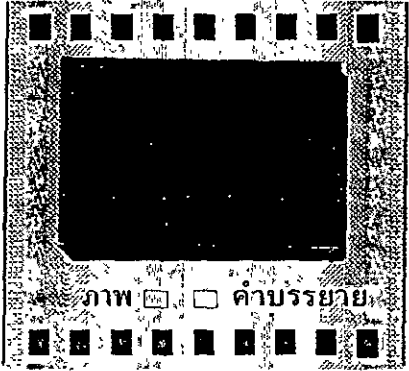
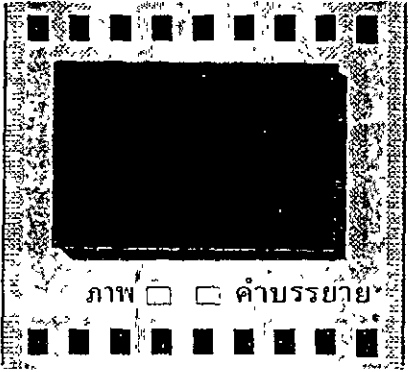
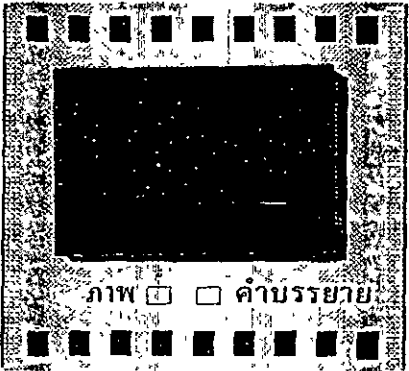

ดนตรี

บทสไลด์ - เทปบันทึกเสียง

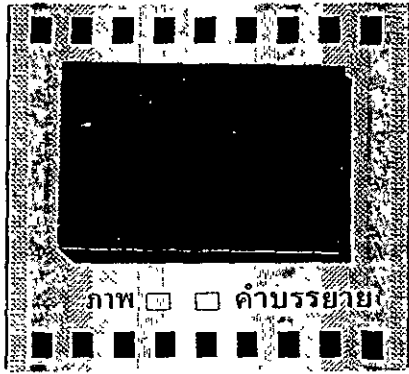
"เรื่องของประสิทธิ์" ชุดที่ 4

ตัวดำเนินเรื่องแบบเชิงอ้อม ความยาว 15 นาที

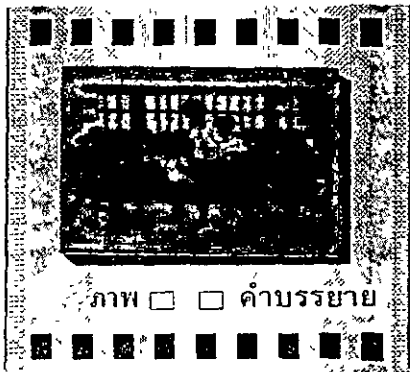
ภาพ	คำบรรยาย
	<p>ดนตรี</p>
	<p>ดนตรี</p>
	<p>ดนตรี</p>

ภาพ

คำบรรยาย

ดนตรี

โรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้ สั่งสอนอบรม
เด็กๆ ให้มีพัฒนาการที่ดีทั้งด้านร่างกาย และ
จิตใจ

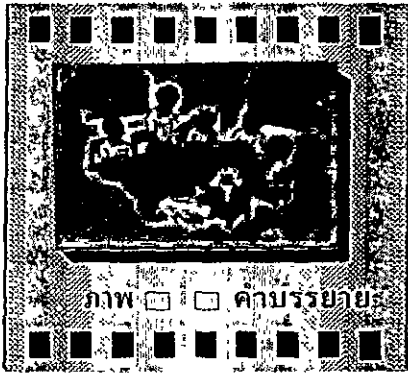

โรงเรียนเป็นสังคมเล็กๆที่สามารถเสริมสร้าง
บุคลิกภาพที่ดี และความเชื่อมั่นในตนเอง
ให้กับเด็กๆได้ ดังเช่นเด็กชายคนหนึ่ง มาฟัง
เรื่องราวของเขาพร้อมกันนะครับ

นี่คือเด็กชายประสิทธิ์ เขากำลังเรียนอยู่ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง

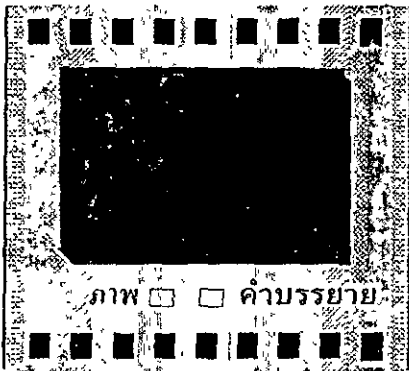
ภาพ

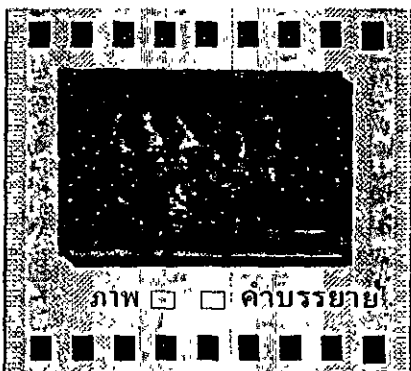
ประสิทธิ์เป็นเด็กที่มีลักษณะเชิงขี้นม พุดน้อย
และไม่กล้าแสดงออกในการร่วมกิจกรรมกับ
เพื่อนๆ

ประสิทธิ์รู้สึกว่าคุณตัวเองมักทำอะไรผิดพลาด
และน่าอายได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะขณะเรียน
หรือเล่น

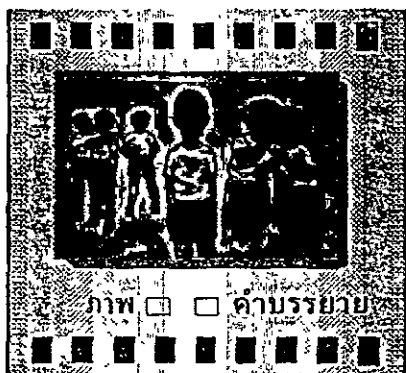
กิจกรรมบางอย่างน่าสนใจสำหรับนักเรียน
คนอื่น ๆ แต่สำหรับประสิทธิ์กลับเป็นสิ่งที่
ยากและน่าเบื่อหน่าย

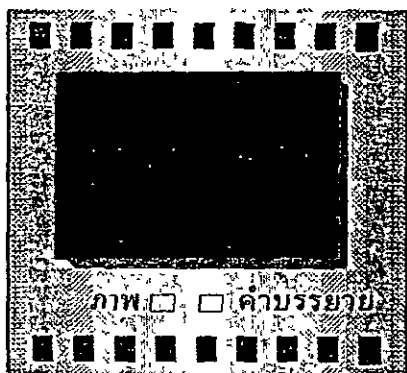
ในชั่วโมงเรียน ประสิทธิ์มักจะนั่งเหม่อลอย
และไม่ตั้งใจฟังครูสอน เมื่อไม่เข้าใจบทเรียน
ประสิทธิ์ก็ไม่กล้าซักถามครู

ภาพ

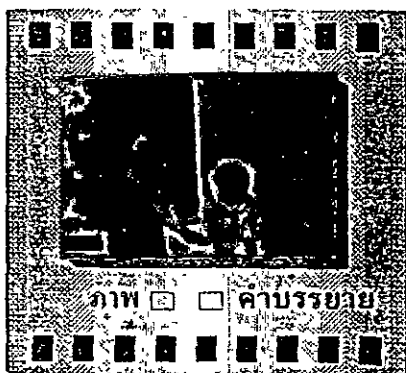
คำบรรยาย

ประสิทธิ์รู้สึกว่าตัวเองแตกต่างจากคนอื่น ๆ เขาวิตกกังวล และขาดความเชื่อมั่นในตัวเองมากขึ้น

เวลาผ่านไป ประสิทธิ์ก็ยังไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ ได้ และนี่เองทำให้ประสิทธิ์คิดว่าไม่มีใครชื่นชอบเขาเลย

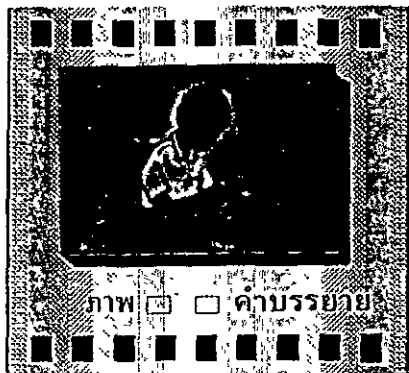

แม้ว่าคุณครูจะพยายามพูดคุย ดักเตือน และให้กำลังใจประสิทธิ์ แต่มันไม่ได้ทำให้เขารู้สึกดีขึ้น

ประสิทธิ์เริ่มเบื่อหน่ายการเรียนหนังสือแบบฝึกหัดและงานต่างๆ ที่ครูมอบหมายให้ทำ เป็นสิ่งที่อยากสำหรับประสิทธิ์

ภาพ

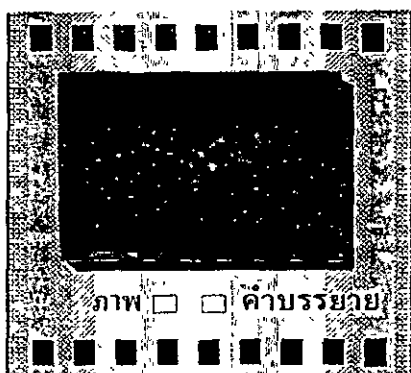
การขาดความขยันหมั่นเพียรและฝึกฝน ทำให้
บทเรียนต่างๆยากเกินไปสำหรับประสิทธิ์ เขา
เริ่มกังวลใจเมื่ออยู่ในห้องเรียน

ประสิทธิ์เริ่มหยุดโรงเรียนบ่อยๆโดยไม่พยายาม
แก้ปัญหา และยังทำให้เขาเรียนหนังสือไม่ทัน
เพื่อนๆ

วันสอบปลายภาค เด็กๆมาโรงเรียนแต่เช้า
ประสิทธิ์มาสอบพร้อมกับสีหน้าวิตกกังวล
อย่างเห็นได้ชัด

ประสิทธิ์ทำข้อสอบอย่างไม่มั่นใจ นี่แหละครับ
ผลของการไม่ตั้งใจเรียน และหยุดโรงเรียนบ่อยๆ

ภาพ

คำบรรยาย

ผลการสอบในภาคเรียนนั้น ประสิทธิ์สอบ
ไม่ผ่านหลายวิชา เขารู้สึกเสียใจมาก บ่าย
วันนั้นครูเรียกประสิทธิ์ไปพบ

ครูอธิบายให้ประสิทธิ์ฟังว่า การที่ประสิทธิ์
ไม่เข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนๆ ไม่ได้หมายความว่าเพื่อนร่ำมห้องจะรังเกียจและไม่ชอบ
ประสิทธิ์

คนแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกัน ทั้งด้าน
รูปร่าง หน้าตา สติปัญญา และอุปนิสัย

แต่ถ้าเรารู้จักยอมรับ และแก้ไขข้อบกพร่องของ
ตนเอง ทุกคนก็สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

ภาพ

คำบรรยาย

การไม่รู้จักปรับปรุงตัวเอง และยังขาดความ
เอาใจใส่ในการเรียน ทำให้มีความรู้ไม่เท่า
เทียมกับคนอื่น ๆ

ครูบอกให้ประสิทธิ์เริ่มต้นใหม่ ตั้งใจในการเรียน
ให้เต็มกำลังสติปัญญา ครูและเพื่อนพร้อมที่จะ
ช่วยเหลือในสิ่งที่ประสิทธิ์ไม่เข้าใจ

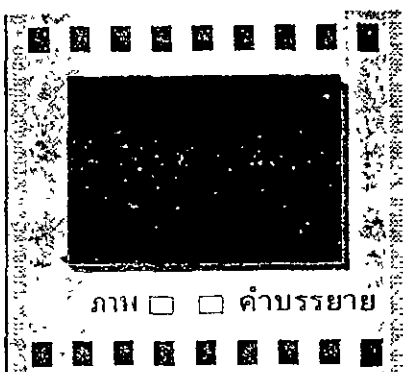

ประสิทธิ์เข้าใจสิ่งที่ครูสั่งสอน เขาตั้งใจ
ที่จะปรับปรุงพฤติกรรมทางสังคมของตน
เองในกลุ่มเพื่อน ๆ

ประสิทธิ์เริ่มเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น
เขากล้าที่จะแสดงความคิดเห็นของตัวเอง
ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

ภาพ

คำบรรยาย

ดูซิครับ เด็กชายประสิทธิ์คนใหม่ที่รำเริงแจ่มใส มีความสุข และความพอใจในตัวของตัวเอง

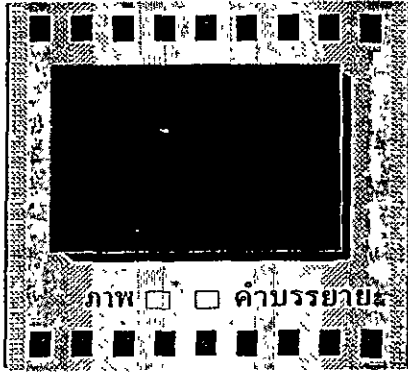
เรื่องของประสิทธิ์ก็จบลงเพียงแค่นี้ครับ เห็นไหมครับนักเรียน คนที่ยอมรับตนเอง และพยายามแก้ไขข้อบกพร่องของตัวเอง จะทำให้สามารถพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

คนทุกคนต่างมีจุดเด่น และจุดบกพร่อง แต่ถ้าเรายอมรับความจริงพยายามแก้ไขข้อบกพร่อง ของตัวเอง และแสดงพฤติกรรมต่อสังคมได้ถูกต้อง แล้วเราก็จะเป็นอีกคนหนึ่งที่มีความสุขและมีคุณค่าในสังคมเหมือนกับประสิทธิ์ยังไงละครับ สวัสดีครับ

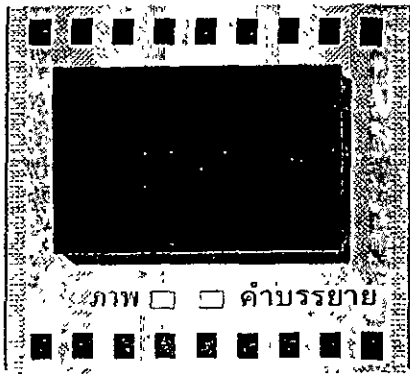
ดนตรี

ภาพ

คำบรรยาย

ดนตรี

ดนตรี

ภาคผนวก ข

- แบบทดสอบวัดอัตราเร้นท์สน์
- แบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเอง

แบบทดสอบวัดยึดมั่นในศีลธรรม
สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

- คำชี้แจง**
1. แบบทดสอบฉบับนี้แบ่งออกเป็น 6 ตอน มีจำนวนข้อความทั้งหมด 126 ข้อความ
 2. ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่านักเรียนมีพฤติกรรมหรือลักษณะตามข้อความนั้นๆ หรือไม่

ถ้าเป็นจริง ให้เขียนเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับคำว่า "**จริง**"

ถ้าไม่จริง ให้เขียนเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับคำว่า "**ไม่จริง**"

ตัวอย่างเช่น

	จริง	ไม่จริง
๐) ฉันเป็นคนเขื่องขำ	/	
๐๐) ฉันไม่ชอบรูปร่างของตัวเอง		/

คำตอบในข้อ (๐) แสดงว่านักเรียนยอมรับว่าตัวเองเป็นคนที่เขื่องขำจริงๆ

คำตอบในข้อ (๐๐) แสดงว่าจริงๆ แล้ว นักเรียนชอบรูปร่างของตัวเอง

3. แต่ละข้อความจะมีเครื่องหมายได้เพียงเครื่องหมายเดียวเท่านั้น

4. คำตอบของนักเรียนครั้งนี้จะไม่เป็นผลเสียต่อการเรียนของนักเรียนแต่ขีด

ข้อมูลผู้เข้ารับการทดสอบ

ชื่อ..... ชั้น.....
 โรงเรียน.....อายุ.....ปี

ตอนที่	ข้อ	ข้อความ	จริง	ไม่จริง
1	-	ฉันเป็นคนร่าเริงแจ่มใส
2		ฉันเป็นคนตรงต่อเวลา
3		ฉันเป็นคนสุภาพเรียบร้อย
4		ฉันเป็นคนขยัน
5		ฉันชอบช่วยเหลือผู้อื่น
6		ฉันพูดจาอ่อนหวานไพเราะ
7		ฉันเป็นคนมีมานะ
8		โดยปกติฉันค่อนข้างขี้รัง
9		ฉันเป็นคนงุ่มง่าม
10		ฉันมักผลัดวันประกันพรุ่ง
11		ฉันเป็นคนที่ไม่ค่อยจะสุขภาพดี
12		ฉันไม่ค่อยมีความรับผิดชอบ
13		ฉันมักเห็นแก่ตัว
14		โดยปกติฉันเป็นคนโกธรง่าย
15		ฉันมักพูดจาหยาบค้าย
16		ฉันไม่ชอบทำงานที่มีอุปสรรค
17		ฉันมักพูดจาแบบขวานผ่าซาก

ตอนที่	ข้อ	ข้อความ	จริง	ไม่จริง
2	18	ฉันเรียนหนังสือค่อนข้างเก่ง
	19	ฉันเป็นคนฉลาดว่องไว
	20	ฉันมีความรอบคอบในการเรียน
	21	ฉันมีความจำดีมาก
	22	โดยปกติฉันมักเข้าใจบทเรียนได้เร็ว
	23	ฉันเขียนหนังสือได้ค่อนข้างสวย
	24	ฉันอ่านหนังสือเก่ง
	25	ฉันเป็นคนขยันในการเรียน
	26	โดยปกติฉันทำการบ้านเสร็จทุกครั้ง
	27	ฉันมักตั้งใจเรียนอย่างเต็มที่
	28	ฉันไม่เคยหลับในชั้นเรียนเลย
	29	ส่วนมากฉันส่งการบ้านเสมอ
	30	ถ้าไม่จำเป็นฉันจะไม่ขาดเรียน
	31	ฉันเคยได้รับคำชมเชยจากคุณครู
	32	ฉันเรียนหนังสือไม่ค่อยเก่ง
	33	ฉันมักคิดอะไรได้ช้ากว่าเพื่อนๆ เสมอ
	34	ฉันมักสะเพร่าในการเรียน
	35	ฉันมักจะลืมนบทเรียนที่ครูสอน
	36	ฉันไม่เคยเข้าใจบทเรียนเลย
37	ฉันเขียนหนังสือไม่ค่อยสวย	
38	ฉันอ่านหนังสือไม่ค่อยออก	
39	ฉันเป็นคนเกียจคร้านในการเรียน	

ตอนที่	ข้อ	ข้อความ	จริง	ไม่จริง
	40	งานที่คุณครูให้มันทำไม่ค่อยเสร็จ
	41	ฉันเป็นคนไม่ค่อยตั้งใจเรียน
	42	ฉันเคยว่างและหลับในชั้นเรียน
	43	ฉันไม่ค่อยได้ส่งการบ้าน
	44	ฉันมักหนีเรียนบ่อยๆ
	45	ฉันโดยคุณครูดูเป็นประจำ
3	46	ฉันเป็นคนท้อแท้
	47	ฉันเป็นคนรูปร่างดี
	48	ฉันมีสุขภาพแข็งแรง
	49	โดยปกติฉันมีหน้าตาแจ่มใส
	50	ฉันทำอะไรด้วยความมั่นใจเสมอ
	51	ฉันสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนๆ ได้
	52	ไม่ว่าจะมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น ฉันมักควบคุมอารมณ์ได้
	53	ฉันรู้สึกยินดีกับความสำเร็จของเพื่อน
	54	ฉันยอมรับความสามารถของผู้อื่น
	55	ฉันมักได้เสียด้วยเหตุผลมากกว่าข้ออ้าง
	56	ฉันเป็นคนขี้เหร่
	57	ฉันมีผิวค่อนข้างดำ
	58	ฉันรู้สึกกลัวเสมอเมื่อคุณครูเรียกให้ตอบคำถาม
	59	ฉันต้องเป็นผู้ชนะ แม้ว่าฉันจะแพ้ฝ่ายผิด
	60	ฉันมักทะเลาะวิวาทกับเพื่อนบ่อยๆ

ตอนที่	ข้อ	ข้อความ	จริง	ไม่จริง
	61	ฉันเป็นคนที่ตกใจง่าย
	62	ฉันมักอิจฉาเพื่อนที่อยู่บ่อยๆ
	63	ฉันมักใช้อารมณ์ในการโต้เถียงกับเพื่อนๆ
4	64	ฉันไม่ค่อยมีเรื่องกลุ้มใจ
	65	ฉันไม่ค่อยมีอารมณ์เครียด
	66	ฉันมักไม่คิดในสิ่งที่ทำให้ไม่สบายใจ
	67	ฉันมักมีอารมณ์ตกลงขบขัน
	68	ฉันมักมองโลกในแง่ดีเสมอ
	69	ฉันระมัดระวังต่อความรู้สึกของคนอื่น
	70	ในขณะที่ทำงานฉันไม่ค่อยสนใจเรื่องอื่น
	71	คนส่วนมากเป็นมิตรกับฉัน
	72	ฉันมีอารมณ์ใหม่แน่นอนอยู่บ่อยๆ
	73	ฉันมีเรื่องกลุ้มใจบ่อยๆ
	74	ฉันเป็นคนวิตกกังวล
	75	ฉันมักหวาดกลัวบ่อยๆ
	76	ฉันมักเป็นกังวลกับเรื่องทุกอย่าง
	77	ฉันรู้สึกว่ามีเพื่อน
	78	โลกนี้ไม่น่าอยู่สำหรับฉันเลย
	79	ฉันรู้สึกว่าไม่มีใครเข้าใจฉัน
	80	ฉันมักคิดเรื่องอื่นๆ ในขณะที่ทำงานอยู่
	81	ฉันเป็นคนโชคร้าย
	82	ฉันมักนอนฝันร้ายบ่อยๆ

ตอนที่	ข้อ	ข้อความ	จริง	ไม่จริง
	83	ฉันรู้สึกเหมือนอยู่คนเดียวในโลก
5	84	ฉันเป็นคนมีความสามารถ
	85	ฉันเป็นคนที่เพื่อนนับถือ
	86	ฉันเป็นคนที่คุณครูไว้วางใจ
	87	ฉันเป็นคนที่คบเพื่อนง่าย
	88	ฉันเป็นคนที่เพื่อนรัก
	89	ฉันมักทำให้เพื่อนๆ สนุกสนาน
	90	เพื่อนๆ มักเลือกฉันให้ทำงานกลุ่มเดียวกัน
	91	เพื่อนส่วนมากชอบฉัน
	92	ฉันเป็นที่พึ่งของเพื่อนๆ ใต้
	93	เพื่อนๆ ชอบความคิดของฉัน
	94	เคยมีคนชมว่าฉันเป็นคนฉลาด
	95	ฉันเป็นคนมีคุณค่า
	96	ฉันเป็นผู้ชำนาญในกิจกรรมต่างๆ ใต้
	97	ฉันไม่เคยทำอะไรสำเร็จ
98	ฉันเป็นคนที่เพื่อนดูถูก	
99	ฉันเป็นคนที่คุณครูไม่เชื่อถือ	
100	ฉันมีเพื่อนน้อย	
101	ฉันไม่ใช่คนดีใครๆ	
102	ฉันเป็นคนที่ไม่มีใครชอบ	
103	ไม่ค่อยมีใครเลือกฉันให้ทำงานกลุ่มเดียวกัน	
104	ฉันเป็นคนที่ถูกล้อ	

ตอนที่	ข้อ	ข้อความ	จริง	ไม่จริง
	105	ฉันเป็นคนไม่มีประโยชน์
	106	ฉันเป็นคนเกเร
	107	เพื่อนๆ ไม่เคยสนใจความคิดของฉัน
	108	ฉันไม่สามารถเป็นผู้นำกิจกรรมได้
6	109	ฉันชอบอ่านหนังสือ
	110	ฉันชอบเล่นกีฬา
	111	ฉันชอบความสนุกสนาน
	112	ถึงแม้จะเป็นงานที่ซ้ำซาก ฉันก็มีความสุขที่ได้ทำ
	113	ฉันชอบยิ้มทักทายคนอื่น
	114	ฉันชอบเล่นกับพวกเด็กๆ
	115	ฉันพอใจในสภาพตัวเอง
	116	ฉันรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อมีเพื่อน
	117	การอ่านหนังสือเป็นสิ่งน่าเบื่อสำหรับฉัน
	118	ฉันไม่มีความสุขถ้าต้องเล่นกีฬา
	119	ฉันไม่มีความสุขถ้าต้องไปงานสังคม
	120	ฉันชอบบรรยากาศเศร้าๆ ซึมๆ
	121	ฉันชอบเพื่อนที่ยั่วเย้าให้ฉันโกรธ
	122	ฉันรู้สึกภาคภูมิใจที่ต้องทำอะไรซ้ำๆ
123	ฉันรู้สึกกลัวมากใจ ถ้าต้องยิ้มกับคนที่ไม่รู้จัก	
124	ฉันเกลียดการเล่นร่วมกับเด็กๆ	
125	ฉันไม่สบายใจถ้าไม่มีใครรู้ว่าฉันกำลังทำอะไรอยู่	
126	ฉันมีความภูมิใจในตัวเองน้อยมาก	

ภาคผนวก ค

- ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์

คะแนนอันดับในทีศนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1

คนที่	คะแนนหลังการทดลอง	คะแนนก่อนการทดลอง	D	D ²
1	38	34	4	16
2	46	31	15	225
3	54	39	15	225
4	57	53	4	16
5	60	32	28	784
6	66	66	0	0
7	69	62	7	49
8	69	66	3	9
9	72	56	16	256
10	72	65	7	49
11	72	69	3	9
12	76	67	9	81
13	77	56	21	441
14	79	58	21	441
15	82	70	12	144
16	82	72	10	100
17	96	69	27	729
18	99	70	29	841
19	106	63	43	1,849
20	107	70	37	1,361
			$\Sigma D = 311$	$\Sigma D^2 = 7,633$

คะแนนชีพมโนทัศน์ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 2

คนที่	คะแนนหลังการทดลอง	คะแนนก่อนการทดลอง	D	D ²
1	38	40	-2	4
2	46	41	6	36
3	57	60	-3	9
4	62	62	0	0
5	63	57	6	36
6	71	71	0	0
7	74	62	12	144
8	80	65	15	225
9	80	73	7	49
10	80	73	7	49
11	82	63	19	361
12	82	65	17	289
13	83	73	10	100
14	85	57	28	784
15	85	72	13	169
16	88	69	19	361
17	89	69	20	400
18	95	73	22	484
19	93	72	21	441
20	104	66	38	1,444
$\Sigma D = 255$				$\Sigma D^2 = 5,385$

คะแนนเริ่มต้นในขั้นก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 3

คนที่	คะแนนหลังการทดลอง	คะแนนก่อนการทดลอง	D	D ²
1	44	48	-4	16
2	53	54	-1	1
3	57	57	0	0
4	63	49	14	196
5	63	44	19	361
6	64	67	-3	9
7	64	64	0	0
8	64	64	0	0
9	66	64	2	4
10	68	46	22	484
11	69	48	21	441
12	70	62	8	64
13	75	70	5	25
14	75	60	15	225
15	76	66	10	100
16	78	70	8	64
17	79	70	9	81
18	80	65	15	225
19	83	65	18	324
20	87	64	23	529
$\Sigma D = 181$				$\Sigma D^2 = 3,149$

คะแนนฮั้มโนที่ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 4

คนที่	คะแนนหลังการทดลอง	คะแนนก่อนการทดลอง	D	D ²
1	44	65	-21	441
2	55	66	-11	121
3	58	66	-8	64
4	61	71	-10	100
5	62	60	2	4
6	64	70	-6	36
7	70	64	6	36
8	72	64	8	64
9	72	65	7	49
10	73	70	3	9
11	76	57	19	361
12	80	56	24	576
13	83	66	17	289
14	85	70	15	225
15	89	70	19	361
16	93	69	24	576
17	93	65	28	784
18	93	58	35	1,225
19	101	70	31	961
20	109	58	51	2,601
$\Sigma D = 233$				$\Sigma D^2 = 8,883$

ขั้นตอนการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ค่า ของคะแนน ทดสอบฮัตมโนทัศน์ ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม โดยใช้ t-test

1. คำนวณค่าที ของกลุ่มทดลองที่ 1 จากสูตร

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{n \Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{n-1}}}, \quad df = n - 1$$

$$= \frac{311}{\sqrt{\frac{20(7633) - (311)^2}{20-1}}}$$

$$= 5.731$$

2. คำนวณค่าทีของกรุ่มทดลองที่ 2 จากสูตร

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{n \Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{n-1}}}, \quad df = n - 1$$

$$= \frac{255}{\sqrt{\frac{20(5385) - (255)^2}{20-1}}}$$

$$= 5.380$$

3. คำนวณค่าทีของกลุ่มทดลองที่ 3 จากสูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}, \quad df = n - 1$$

$$= \frac{181}{\sqrt{\frac{20(3149) - (181)^2}{20-1}}}$$

$$= 4.538$$

4. คำนวณค่าทีของกลุ่มทดลองที่ 4 จากสูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}, \quad df = n - 1$$

$$= \frac{233}{\sqrt{\frac{20(8883) - (233)^2}{20-1}}}$$

$$= 2.891$$

Critical values of "t" df19 (.01) = 2.539

ขั้นตอนการคำนวณหาค่าความแปรปรวนของคะแนนการทดสอบอัครมโนทัศน์ของกลุ่มทดลอง

ทั้ง 4 กลุ่ม โดยใช้ F-test

1. คำนวณ Total sum of squares (SS_T)

$$SS_T = \sum_{j=1}^k \sum_{i=1}^{n_j} X_{ij}^2 - \frac{T^2}{N}$$

$$= 25,000 - 12,005$$

$$= 13,045$$

2. คำนวณ Sum of square between-groups (SS_B)

$$SS_B = \sum_{j=1}^k \left(\frac{T_j^2}{n_j} \right) - \frac{T^2}{N}$$

$$= \frac{2498,796}{20} - \frac{960,400}{80}$$

$$= 434.8$$

3. คำนวณ Sum of square within-groups (SS_W)

$$SS_W = SS_T - SS_B$$

$$= 13,045 - 434.8$$

$$= 12,610.2$$

4. คำนวณ Mean square between - groups (MS_B)

$$\begin{aligned} MS_B &= \frac{SS_B}{k-1} \\ &= \frac{434.8}{3} \\ &= 144.933 \end{aligned}$$

5. คำนวณ Mean square within-groups (MS_W)

$$\begin{aligned} MS_W &= \frac{SS_W}{k(n-1)} \\ &= \frac{12,610.2}{76} \\ &= 165.923 \end{aligned}$$

6. คำนวณค่า F จากสูตร

$$\begin{aligned} F &= \frac{MS_B}{MS_W} \\ &= 0.873 \end{aligned}$$

$$df MS_B = k-1 = 4-1 = 3$$

$$df MS_W = k(n-1) = 4(20-1) = 76$$

Critical values of F df 3, 76 (.01) = 4.08

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวบุศมชาติ	ชื่อสกุล ศิริรัตน์
เกิด วันที่ 16	เดือน มกราคม พุทธศักราช 2508
สถานที่เกิด	อ.ดุสิต กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	60/1-36 หมู่ 9 ต.อ้อมน้อย อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร 74130
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ)
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร 10160

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2525	มัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย จ.สงขลา
พ.ศ. 2529	กศ.บ. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) จาก มศว พิษณุโลก
พ.ศ. 2538	กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) จาก มศว ประสานมิตร